Τὸ φύλλον δραχ. 2 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν 2½, σέντς
Καὶ τὰ ἑκατὸν δωδεκαφύλλα φύλλα ἐπίσης δραχ. 2.

ΗΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχὸν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἔτησία δραχμὰς 80. Ἑξάμηνος δραχ. 45. Τρίμηνος δραχ. 25.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50.— Ἀμερικῆς δολλάρια 3. Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10
Ἑξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩι 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Καραβάκειον

Περίοδος Β'.— Τόμος 35ος | *Ἐν Ἀθήναις, 20 Ὀκτωβρίου 1928* | *Ἔτος 50ὸν.— Ἀριθ. 47*

ΣΤΗ ΣΚΙΑ ΤΟΥ ΠΥΡΓΟΥ

Μυθιστόρημα ὑπὸ Vrignault καὶ Valdor

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

— Στολὴ στρατιώτη;... Ναί, ἴσως, ἔκαμε ἡ Τζέννη, ποὺ ἄρχισε νὰ λυγίζει μπροστὰ στὰ παρακάλια τῆς Νταίζης. Χρειάζεται ὅμως καὶ χαρτὶ γιὰ νὰ περάσει, κι' αὐτὸ εἶναι τὸ δυσκολότερο... Ἡ καινούργια φρουρὰ εἶναι ἀφοσιωμένη στὸν Κρόμβελ καὶ δύσκολα βγαίνουν ἔξω κι' οἱ δεσμοφύλακες ἀκόμα... Ἀλλὰ ὄχι! Ἐγὼ ἔχω κάτι ἄλλο στὸ νοῦ μου. Ἔλεγες πρὶν γιὰ τὸν ξάδελφο Δίκ. Ἂν μποροῦσαμε νὰ τὸν εἰδοποιήσουμε νἄρθει! Αὐτὸς εἶναι ἔξυπνος, καταφέρνει τὶς πιὸ δύσκολες δουλειές... Θὰ μποροῦσε νὰ φέρει ρούχα, γιὰ νὰ φορέσει ὁ πατέρας σου ὥστε νὰ τὸν περάσουν γιὰ τὸ Δίκ. Ὁ Δίκ νὰ μείνει στὸ κελλὶ κι' ὁ λόρδος Ἔρλιγκτον νὰ βγεῖ ἔξω μὲ τὴν ἄδεια τοῦ Δίκ... Εἶναι τολμηρὸ κι' ἴσως νὰ μὴν πετύχει. Ἀλλὰ μποροῦμε νὰ δοκιμάσουμε.

Ἡ Νταίζη ἦταν ὅλη αὐτιά. Τὸ σχέδιο τῆς φαινόταν θαυμάσιο καὶ ἁπλούστατο! Ἡ ἀπειρία της τὴν ἔκανε νὰ τὰ φαντάζεται ὅλα εὔκολα κι' ὁ πόθος της νὰ σώσει τὸν πατέρα της τῆς ἔκρυβε ὅλους τοὺς κινδύνους, ποὺ θ' ἀπειλοῦσαν τοὺς φίλους της. Τόβρισκε φυσικὸ νὰ τοὺς παρασύρει ὅλους μαζύ της σὲ μιὰ περιπέτεια, ποὺ μποροῦσε νὰ στοιχίσει σ' ὅλους τὴ ζωή!

— Μόνο νὰ μὴ μάθει τίποτα ὁ θεῖος-Θώμας, πρόσθεσε ἡ Τζέννη, γιατὶ τότε ὅλα πάνε χαμένα.

— Λέτε νὰ μὴ θελήσει νὰ μᾶς βοηθήσει κι' αὐτός;

— Δὲ μπορεῖ νὰ μᾶς βοηθήσει, παιδί μου! Ἡ δουλειά του εἶναι νὰ φρουρεῖ τοὺς φυλακισμένους κι' ἔχει χρέος ὄχι μόνο νὰ μὴ μᾶς βοηθήσει, ἀλλὰ καὶ νὰ μᾶς ἐμποδίσει! Αὐτὸς εἶναι ὁ ὅρκος ποὺ ἔχει δώσει.

Ἡ Νταίζη δὲν τὄχε σκεφθεῖ αὐτὸ κι' ἔμεινε τώρα συλλογισμένη. Αὐτή, μὲ τὴν ἀφέλειά της, φανταζόταν ὅτι, ἀφοῦ ὁ θεῖος-Θώμας εἶχε τὰ κλειδιά, θὰ ἦταν πολὺ εὔκολο νὰ ἀνοίξει τὴν πόρτα καὶ νὰ ἐλευθερώσει τὸ λόρδο ἀπ' τὴ φυλακή.

— Μπά! ἔκαμε ἡ Τζέννη, ποὺ ἄρχισε νὰ πέρνει ζεστὰ αὐτὴ τὴν ὑπόθεση. Θὰ βροῦμε τρόπο νὰ πάρουμε καὶ τὰ κλειδιά. Τώρα χρειάζεται πρῶτα-πρῶτα νὰ ρωτήσουμε τὸν πατέρα σου. Γιατί, ποιὸς ξέρει, μπορεῖ νὰ μὴ θέλει νὰ τὸ σκάσει.

— Πῶς εἶναι δυνατό;

— Μπορεῖ νὰ περιμένει καμμιὰν ἄλλη βοήθεια, ἴσως καμμιὰ χάρη, καὶ νὰ μὴ θελήσει νὰ χειροτερέψει τὴ θέση του μ' αὐτὴ τὴν ἀπόπειρα ποὺ θὰ τοῦ προτείνουμε.

«Ἡ Νταίζη ἦταν ὅλη αὐτιά...»
(Σελ. 377, στ. α'.)

— Νὰ πάω μιὰ στιγμὴ νὰ τὸν ρωτήσω; εἶπε ἡ Νταίζη, ποὺ τὴν ἔτρωγε ἡ ἀνυπομονησία.

— Ὄχι, παιδί μου! Δὲν κάνει νὰ μᾶς βλέπουν νὰ πηγαινοερχόμαστε στὸ κελλί του. Μπορεῖ νὰ μᾶς κατασκοπεύουν καὶ νὰ ὁπωψιαστοῦν. Περίμενε, τὸ βράδυ ποὺ θὰ τοῦ πᾶς τὸ φαγητό.

Ἡ Νταίζη δέχτηκε νὰ περιμένει καὶ στὸ μεταξὺ ἐξακολούθησαν νὰ μελετοῦν τὸ σχέδιό τους ὡς τὴν παραμικρή του λεπτομέρεια. Γιὰ τὴν Νταίζη, τὸ σχέδιο αὐτὸ ἦταν ὅλη ἡ ζωή της, γιατὶ ἔνοιωθε, ὅτι ἂν γινόταν τὸ ἄλλο, τὸ τρομερό, θάχανε τὸ λογικό της.

Μόλις σουρούπωσε, ἡ Νταίζη ἑτοίμασε σ' ἕνα πανέρι τὸ φαγητὸ τοῦ φυλακισμένου. Ὁ Θωμᾶς Γουΐλ τὴν κοίταζε συλλογισμένος. Τοῦ ράγιζε τὴν καρδιὰ αὐτὸ τὸ κορίτσι καὶ δὲ θέλησε νὰ τὸ στερήσει ἀπ' τὶς λίγες στιγμές, ποὺ τοῦμεναν νὰ περάσει κοντὰ στὸν πατέρα του.

Ὁ λόρδος Ἔρλιγκτον εἶχε βρεῖ πάλι τὴν ψυχραιμία του. Ἤξερε πῶς δὲν εἶχε νὰ περιμένει καμμιὰ βοήθεια ἀπὸ κανένα, κι' ἤθελε νὰ πεθάνει φουλάχιστο σὰν γενναῖος ἄνθρωπος, καθὼς εἶχε ζήσει.

Συλλογιζόταν μόνο μὲ τρόμο τὰ δάκρυα καὶ τὴν ἀπελπισία τῆς κόρης του καὶ τοῦκαμε μεγάλη ἐντύπωση, ὅταν τὴν εἶδε νὰ μπαίνει ζωηρὴ καὶ σχεδὸν χαρούμενη. Νόμισε τότε ὅτι ἡ Τζέννη δὲν εἶχε τὸ κουράγιο νὰ τῆς πεῖ τὴν εἴδηση, ἀλλὰ ἡ Νταίζη τὸν ἔβγαλε ἀμέσως ἀπὸ τὴν πλάνη του,

— Χρυσέ μου πατέρα! τοῦ εἶπε ἀφοῦ ἔκλεισε καλὰ τὴν πόρτα. Ἔχουμε νὰ μιλήσουμε. Ἡ μίστρες Γουΐλ μοῦ τὰ εἶπε ὅλα!

Κι' ἐπειδὴ ὁ κόντες τὴν κοίταζε ἐρωτηματικά, χωρὶς νὰ καταλαβαίνει ἀκόμα τί ἐννοοῦσε, ἐξακολούθησε:

— Ξέρω ὅτι σὲ καταδίκασαν σὲ θάνατο. Ξέρω πῶς βρέθηκαν προδότες, ποὺ θεώρησαν ἔγκλημα τὴν πίστη σου στὸ βασιλιά.

— Αὐτὰ ἔχει ὁ φανατισμός, παιδί μου. Τὸ μῖσος σκοτίζει τὴν κρίση τῶν ἀνθρώπων. Ἀλλὰ πρέπει νὰ τοὺς συγχωρήσουμε. Βλέπω ὅτι ἡ κόρη μου ἔχει μεγάλη καὶ γενναία καρδιά, ὥστε ν' ἀντιμετωπίσει αὐτὸ τὸ χτύπημα.

— Ὄχι, δὲν ἔχω καθόλου γενναία καρδιά, εἶπε ζωηρὰ ἡ Νταίζη. Λίγο ἔλειψε νὰ πεθάνω ὅταν τὰ ἔμαθα αὐτά. Ἀλλὰ εἶμαι ἥσυχη τώρα, γιατὶ ξέρω ὅτι μπορῶ νὰ σὲ σώσω.

— Ἐσύ; ρώτησε ὁ κόντης μ' ἕνα θλιβερὸ χαμόγελο. Παιδί μου, ἡ ἀγάπη σου σοῦ παραπλανεῖ τὸ λογικό... Σώ-

ζονται οἱ κατάδικοι, ὅταν εἶναι μέσα στὸν Πύργο ;

— Ἔτσι μοῦ εἶπε κι' ἡ μίστρες Γουΐλ στὴν ἀρχή. Ἀλλὰ σκεφθήκαμε μαζὶ ὥρα πολλὴ καὶ βρήκαμ' ἕναν τρόπο. Θέλουμε ὅμως νὰ ξέρουμε πρῶτα-πρῶτα ἂν δὲν ἔχεις κανένα δικό σου σχέδιο μὲ περισσότερες ἐλπίδες . . .

— Σχέδιο ; Ἐλπίδες ; Καϋμένο παιδί! Μόνο ἕν' ἄμαθο κοριτσάκι σὰν καὶ σένα ἢ μιὰ τόσο ἀφοσιωμένη γυναίκα σὰν τὴ μίστρες Γουΐλ μποροῦν νὰ μιλοῦν ἐδῶ μέσα γιὰ σχέδια καὶ ἐλπίδες ! . .

— Μὰ στάσου γ' ἀκούσεις, πατέρα. Θὰ ἰδεῖς ὅτι δὲν εἴμαστε τρελλές, οὔτε ἐγὼ οὔτε ἡ μίστρες Γουΐλ.

Καὶ τοῦ διηγήθηκε μὲ τὸ νί καὶ μὲ σίγμα τὸ σχέδιό τους. Τοῦ εἶπε πὼς ὁ παπποῦς μὲ τὸ Τζόε εἶχαν σώσει ἀνθρώπους ποὺ τοὺς κυνηγοῦσαν οἱ ἀρχές, ἢ εἶχαν μεταφέρει ἐπικίνδυνες παραγγελίες. Πὼς ἦταν ἕτοιμοι καὶ τώρα νὰ θυσιαστοῦν γιὰ νὰ σώσουν τὸν πατέρα τῆς φίλης τους.

Ὁ λόρδος εἶχε ἀγκαλιάσει τὴ Νταΐζη κι' ἄκουγε τὴν παιδιάτικη φωνή της, ποὺ τοῦ μιλοῦσε γιὰ ἐλπίδες . . . Ἀλήθεια, καμμιὰ φορὰ τὰ πιὸ ἁπλοϊκὰ σχέδια πετυχαίνουν ἀκριβῶς ἐπειδὴ εἶναι πολὺ ἁπλοϊκά . . . Ἂν κατάφερνε νὰ ντυθεῖ σὰ βαρκάρης, μὲ λίγη τόλμη καὶ μὲ λίγη τύχη, θὰ κατάφερνε νὰ βγεῖ ἔξω. Ὕστερα ὁ Τζόε θὰ τὸν πήγαινε μακριά.

Ναί, μὰ τί θὰ γινόταν κατόπι ; Ποιὸς θὰ ἔσωζε τοὺς καλοὺς αὐτοὺς ἀνθρώπους, ποὺ θυσιάζονταν γι' αὐτόν ;

— Κι' ὁ γέρο-Δίκ, πὼς θὰ βγεῖ ὕστερ' ἀπὸ δῶ μέσα ; ρώτησε τὴν κόρη του.

— Δὲν θὰ βγεῖ. Κάποιος πρέπει νὰ εἶναι στὴ θέση σας, ὅταν ὁ δεσμοφύλακας θὰ κάμει ἐπιθεώρηση. Θὰ πλαγιάσει στὸ κρεββάτι καὶ θὰ κρύψει τὸ κεφάλι του.

— Μὰ ὁ Θωμᾶς Γουΐλ δὲ θὰ τὰ ξέρει αὐτά ;

— Ὄχι. Ἡ κυρία Γουΐλ λέει πὼς ὁ θεῖος Θωμᾶς ἔχει χρέος νὰ μὴ βοηθάει σὲ τέτοιες δουλειές. Δὲ θὰ μάθει τίποτα λοιπόν . . .

— Κι' ὅμως αὐτὸς θὰ τιμωρηθεῖ ! Δὲν τὸ σκέφθηκες αὐτό, παιδί μου ; Θὰ θεωρηθοῦν ὅλοι συνένοχοι, ἀφοῦ μάλιστα κι' ὁ γέρο-Δίκ εἶναι σύγγενής τους. Θὰ κατηγορηθοῦν γιὰ προδοσία καὶ ξέρεις ὅτι τώρα τὰ δικαστήρια δὲ χωρατεύουν . . .

— Δηλαδή, μπορεῖ νὰ τοὺς σκοτώσουν ; εἶπε ἡ Νταΐζη παγωμένη.

— Καθόλου δύσκολο νὰ τοὺς σκοτώσουν ! Κι' ἴσως καὶ σὺ ἡ ἴδια νὰ ἔχεις τὴν ἴδια τύχη, Νταΐζη μου ! Φαντάζεσαι λοιπὸν ὅτι ἡ ζωὴ ἡ δική μου ἀξίζει τόσες θυσίες ;

— Ὤ, ἂς προσπαθήσουμε ὡς τόσο, πατέρα ! Ἂν πεθάνεις ἐσύ, τί θέλω ἐγὼ νὰ ζήσω ; Κι' ἡ κυρία Γουΐλ μ' ἀγαπᾶ τόσο πολύ, ὥστε ἡ λύπη μου θὰ τὴ σκοτώσει κι' αὐτή.

— Ναί, τὸ ξέρω πόσο σ' ἀγαπᾶ, ξέρω τί ἔκαμε γιὰ σένα. Καὶ γι' ἀνταμοιβή, θ' ἀφίσω τοὺς καλοὺς αὐτοὺς ἀνθρώπους νὰ θυσιασθοῦν γιὰ νὰ μὲ σώσουν ; Εἶναι δυνατὸ νὰ δεχθῶ τέτοιο πρᾶγμα, παιδί μου ; Ἂν ἐσένα θὰ σὲ σκοτώσει ἡ θλίψη, ἐμένα θὰ μὲ σκοτώσει πιὸ σίγουρα ἡ τύψη γιὰ μιὰ τέτοια ἐγωϊστικὴ πράξη.

Ἡ Νταΐζη τώρα ἔκλαιγε μὲ λυγμούς. Ὁ λόρδος πῆρε στάση σταθερή.

— Μὴν κλαῖς, παιδί μου, εἶπε μὲ ἀταραξία. Ἡ ζωὴ δὲν ἀξίζει νὰ χύνουμε τόσα δάκρυα. Μήπως δὲν τὰ ἤζερα ὅλ' αὐτὰ ἀπὸ πρίν, ὅταν πῆγα νὰ βοηθήσω τὸ βασιλιά ; Μήπως δὲν ἤμουν βέβαιος, ὅτι ἔπαιζα τὴ ζωή μου ; Πὼς θ' ἀφίσω τώρα νὰ τὰ πληρώσουν οἱ ἀθῶοι καὶ νὰ γλυτώσω ἐγώ ;

— Ὥστε δὲν ὑπάρχει κανένας τρόπος, εἶπε τὸ δυστυχισμένο κορίτσι. Δὲν ἔχεις κανένα φίλο νὰ μεσολαβήσει ; .

— Δὲν ἔχω, Νταΐζη. Ὅποιος τολμήσει νὰ πάρει τὸ μέρος μου, κινδυνεύει νὰ πέσει μαζύ μου στὸ βάραθρο. Ὥστε ἂς μὴ μιλοῦμε πιὰ γι' αὐτό. Ἡ ἀποστολή μου τελείωσε καὶ μπορῶ τώρα πιὰ νὰ κλείσω τὰ μάτια μου. Πρέπει ὅμως νὰ μὴ πάρω μαζύ μου τὴ θλίψη, ὅτι σ' ἀφίνω ἀπελπισμένη. Ἡ ζωὴ ὅλη εἶναι μπροστά σου καὶ πρέπει νὰ βρεῖς τὴ δύναμη γιὰ νὰ ζήσεις, γιατὶ ἔχεις κι' ἕνα σπουδαῖο χρέος νὰ ἐπληρώσεις. Πρέπει νὰ πᾶς κοντὰ στὴ μητέρα σου, καθὼς θὰ σοῦ πῶ . . . Ἀλλὰ θὰ ξαναϊδοθοῦμε ἀκόμη. Πήγαινε τώρα, γιατὶ θὰ σὲ περιμένουν.

Ἔσφιξε στὸ στῆθος του τὸ κορίτσι, ποὺ τὸ κλόνιζαν οἱ λυγμοὶ καὶ τὸ παρακάλεσε νὰ φύγει, γιατὶ αὐτὴ ἡ σκηνὴ τοῦ ξέσχιζε τὴν καρδιά.

* * *

Ἡ Τζέννη τὴν ἄφισε νὰ κλάψει ὅσο ἤθελε στὴν ἀγκαλιά της. Ἤξερε πόσο ἀνακουφίζουν τὰ δάκρυα. Χωρὶς νὰ τὴ ρωτήσει, εἶχε καταλάβει ὅτι ὁ λόρδος δὲν ἐπιδοκίμαζε τὸ σχέδιό τους

— Δὲ θέλει, μητέρα ! εἶπε τέλος ἡ Νταΐζη ὅταν μπόρεσε νὰ μιλήσει. Λέει ὅτι θὰ μᾶς τιμωρήσουν ὅλους κι' ὅτι δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ ἐκθέσει σὲ κίνδυνο τὴ ζωή σας

Αὐτὴ τὴ σκέψη βέβαια τὴν περίμενε ἡ Τζέννη καὶ δὲν τὴν ξάφνισε. Συλλογιζόταν ὅμως τώρα πὼς θὰ τἄβγαζε πέρα ἡ Νταΐζη μ' αὐτὴ τὴν ἀπελπισία ποὺ τὴν εἶχε πιάσει. Πὼς θὰ ὑπόφερε αὐτὴ τὴν ἀγωνία τῆς ἀναμονῆς χωρὶς ἐλπίδα ;

— Δὲν πρέπει νὰ χάνεις τὸ θάρρος σου, παιδί μου, ὅσο μένει λίγος καιρὸς μπροστά σου. Ὁ Θωμᾶς μοῦ εἶπε ὅτι ἔχουμε ἀκόμη τρεῖς μέρες. Θὰ σκεφθοῦμε πάλι, θὰ κάνουμε τὸ σταυρό μας στὴν Παναγία. Μπορεῖ νὰ μᾶς ἔρθει καμμιὰ φώτιση . . .

Ἡ ἀόριστη αὐτὴ ἐλπίδα στήλωσε τὴν καρδιὰ τῆς Νταΐζης. Στὴν ἡλικία τῶν δεκαπέντε χρόνων, ποτὲ δὲν ἀπελπίζεται κανεὶς ὁλότελα.

Ὅταν γύρισε ὁ Θωμᾶς Γουΐλ γιὰ τὸ φαγητό, ζήτησε τὴν ἄδεια καὶ κλείστηκε στὸ δωμάτιό της, γιατὶ ἦταν κουρασμένη ἀπὸ τὶς τόσες συγκινήσεις. Ἐκεῖ ἔρριξε τὸ κεφάλι της μέσα στὰ δυό της χέρια καὶ βυθίσθηκε σὲ σκέψεις.

Ἕνα σχέδιο, ἀόριστο ἀκόμη, χάραζε μέσα στὸ νοῦ της. Δὲν ἤξερε πῶς θὰ τὸ ἐκτελοῦσε, οὔτε ἂν θὰ ἔφερνε κανένα ἀποτέλεσμα. Ἤξερε ὅμως, ὅτι δὲ θάφινε τὸν πατέρα της νὰ πεθάνει, χωρὶς νὰ δοκιμάσει νὰ τὸν σώσει μὲ ὅλα τ' ἀνθρώπινα μέσα.

Τώρα ὅμως δὲ θὰ τοὔλεγε τίποτα, γιατὶ ἦταν σίγουρη πὼς θάδριγκε τὸ σχέδιό της χιμαιρικὸ καὶ δὲ θὰ τὴν ἄφινε νὰ τὸ ἐκτελέσει.

Μέσα στὴν ἀπελπισία της, δὲ λογάριαζε τί θὰ πεῖ κίνδυνος. Βρισκόταν σὲ τέτοια διέγερση, ὥστε δὲν ἔνοιωθε οὔτε καὶ τὸ σωματικὸ κόπο. Εἶχε κάμποσες μέρες νὰ κοιμηθεῖ καὶ νὰ φάει κανονικά, καὶ τὰ παράτολμα σχέδιά της ἴσως τὰ γεννοῦσε στὸ νοῦ της ὁ πυρετός.

Ἤθελε νὰ φτάσει ὥς τὸν Κρόμβελ, νὰ πέσει στὰ πόδια του καὶ νὰ ζητήσει χάρη γιὰ τὸν κατάδικο . . . Θάδριγκε τρόπο νὰ ποδείξει, ὅτι ὁ πατέρας της ἦταν ἀθῶος κι' ὅτι ἡ ἀπόφαση ἦταν ἄδικη. Ὁ λόρδος Ἔρλιγκτον ἀνῆκε στὸ βασιλιά, τοῦ χρωστοῦσε τὴ θέση του καὶ τὰ ἀγαθά του. Δὲ μποροῦσε λοιπὸν νὰ τὸν ἐγκαταλείψει χωρὶς ν' ἀτιμασθεῖ. Πῶς οἱ δικαστὲς θεώρησαν ἔγκλημα τὸ νὰ κρατήσει κανεὶς πιστὰ τὸν ὅρκο του;

Ἀ, τί εὔκολα ποὺ λύνονται ὅλα τὰ προβλήματα μέσα σ' ἕνα παιδικὸ κεφάλι ποὺ ὀνειρεύεται ! Ὁ Κρόμβελ βέβαια δὲ θ' ἀργοῦσε νὰ πεισθεῖ καὶ θ' ἀγαγνώριζε ὅτι νὰ κρατεῖ κανεὶς τὸν ὅρκο του καὶ νὰ ἀγωνίζεται γιὰ τὸ κόμμα, ὅπου ἀνήκει, δὲν εἶναι ἔγκλημα. Ἀλλοιῶς θὰ ἔπρεπε νὰ θανατωθοῦν οἱ μισοί του Ἄγγλοι, καὶ μάλιστα οἱ καλύτεροι !

Μόλις τελείωσε τὸ φαγητὸ κι' ὁ Θωμᾶς βγῆκε γιὰ τὴ βραδυνὴ ἐπιθεώρηση, ἡ Τζέννη πῆγε στὸ δωμάτιο τοῦ κοριτσιοῦ.

Ἡ Νταΐζη τῆς εἶπε ἀμέσως τὰ νέα της σχέδια κι' αὐτὴ τὴν ἄκουσε μὲ προσοχή. Ὁ ἄντρας της τῆς εἶχε πεῖ ἀπάνω στὸ φαγητὸ μερικὲς λεπτομέρειες ποὺ τῆς ἔδιναν ἐλπίδες.

Ὁ Κρόμβελ εἶχε ζητήσει ἀπὸ τὸ Κοινοβούλιο γενικὴ ἀμνηστεία γιὰ ὅλους τοὺς βασιλικοὺς ἀρχηγούς, ποὺ εἶχαν αἰχμαλωτισθεῖ στὴ μάχη τοῦ Γουορέστερ. Εἶχε ὅμως κρατήσει γιὰ τὸν ἑαυτό του τὸ δικαίωμα νὰ ἐξαιρέσει ἀπὸ τὴν

ἀμνηστεία ἐκείνους ποὺ θὰ τοὺς θεωροῦσε ἐπικίνδυνους γιὰ τὸ Κράτος ἢ γιὰ τὸ κόμμα του.

Ὥστε ἡ τελευταία λέξη θάβγαινε ἀπὸ τὸ στόμα του καὶ τίποτα δὲν τὸν ἐμπόδιζε νὰ δώσει τὴ χάρη.

Τώρα πιά ἡ Νταΐζη πῆρε τὴν ἀπόφασή της. Ἀράδιασε στὴ Τζέννη ἕναἕνα τὰ ἐπιχειρήματά της μὲ τόσο πάθος, ὥστε ἂν ἦταν κάπου ἐκεῖ ὁ Κρόμβελ καὶ τὴν ἄκουγε, χωρὶς ἄλλο ἡ στοργὴ αὐτοῦ τοῦ παιδιοῦ θὰ τὸν συγκινοῦσε.

Τὸ πιὸ δύσκολο ὅμως ἦταν νὰ ἐπιτύχει κανεὶς ἀκρόαση ἀπὸ τὸν Κρόμβελ.

— Τὸ σκέφθηκες αὐτό, κόρη μου ; εἶπε ἡ Τζέννη. Ἂν εἴχαμε καιρό, ἡ μὶς Μίλδρεδ θὰ μποροῦσε ἴσως νὰ παρακαλέσει καμμιὰ ἀπὸ τὶς πελάτισσές της. Ἀλλὰ θὰ προφτάσουμε ;

— Δὲν ἔχουμε ἀνάγκη ἀπὸ τὴ μὶς Μίλδρεδ, μητέρα, εἶπε ἡ Νταΐζη μ' ἕνα παράξενο χαμόγελο. Ξεχνᾶς ὅτι ἐγὼ γνωρίζω ἕνα φίλο τοῦ Κρόμβελ ;

— Ποιόν ; ρώτησε ξαφνισμένη ἡ κυρία Γουΐλ.

— Τὸ λόρδο Στάρλυ !

— Τὸ λόρδο Στάρλυ ! ἔκαμε ἡ Τζέννη χλωμιάζοντας. Αὐτὸν θὰ παρακαλέσεις, Βιολέττα μου ; Τὸ λὲς σοβαρά ;

— Γιατὶ ὄχι ; εἶπε ἥσυχα ἡ κόρη. Ὁ λόρδος Στάρλυ εἶναι συγγενής μας, καθὼς μοῦ εἶπε ὁ πατέρας.

(Ἀκολουθεῖ)

ΧΙΛΙΑ ΜΥΡΙΑ

Ο ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ

Στὸ μοναδικὸ ξενοδοχεῖο μιᾶς μικρῆς πόλης κατέλυσε ἕνας ἡλικιωμένος κύριος, ποὺ θάμενε κεῖ δυὸ-τρεῖς μῆνες. Τὸ μεσημέρι, στὸ τραπέζι, τὸν σερβίρησε ἕνας ὑπηρέτης ποὺ τὸν φώναζαν Χριστόδουλο. Ἦταν στραβὸς ἀπὸ τὸ ἕνα μάτι καὶ δὲν φαινόταν καθόλου πρόθυμος καὶ περιποιητικός.

Ὡζτόσο ὁ ξένος, κάθε φορὰ ποὺ ὁ σερβιτόρος τοῦ ἔφερνε κάτι τί, τὸν προσφωνοῦσε :

—Μπράβο, Χριστόδουλε, μακάριε ! . .

Καὶ τὸν κοίταζε σὰν πράγματι νἄβρισκε πάνω του κάτι ζηλευτό . . .

Δυό, τρεῖς φορές, κι' ὁ Χριστόδουλος δὲν μπόρεσε νὰ βαστάξη.

— Σᾶς παρακαλῶ, κύριε, τοῦ εἶπε, δὲν μοῦ λέτε γιὰ ποιὸ λόγο μὲ μακαρίζετε ; Ἐγὼ δὲν εἶμαι παρὰ ἕνας φτωχὸς καὶ μονόφθαλμος ὑπηρέτης . . .

— Αὐτό, φίλε μου, τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ ξένος, θὰ σοῦ τὸ πῶ ὅταν θὰ φύγω. Νὰ μὲ περιποιῆσαι μόνο κι' ἔννοια σου... δὲν θὰ χάσῃς !

Κι' ἐξακολούθησε νὰ τὸν προσφωνεῖ μακάριο. Ὁ Χριστόδουλος πάλι τσακιζόταν τώρα νὰ τὸν περιποιῆται. Τέλος, τὴν ἡμέρα ποὺ ὁ ξένος ἐπρόκειτο νὰ φύγῃ, τοῦ θύμισε :

— Θὰ μοῦ πῆτε σήμερα ; . . .

— Μάλιστα, εἶπε ὁ ξένος, σήμερα θὰ σοῦ πῶ. Δοιπόν, φίλε μου, εἶσ' ἕνας πολὺ κακὸς ὑπηρέτης, δύστροπος κι' ἀπρόθυμος τόσο, ποὺ πρέπει νὰ καταφεύγῃ κανεὶς σὲ τεχνάσματα γιὰ νὰ σὲ κάνῃ λίγο . . . ἄνθρωπο. Μολοντοῦτο, Χριστόδουλέ μου, ἐγὼ σὲ μακαρίζω, γιατὶ ὅταν θὰ πεθάνῃς, ἐσὺ θὰ κάμῃς τὸ μισὸ κόπο ἀπὸ μᾶς τοὺς ἄλλους θνητούς : Δὲν ἔχεις νὰ κλείσῃς παρὰ ἕνα μόνο μάτι !

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

ΩΡΑΙΑ ΣΥΝΕΝΝΟΗΣΗ!

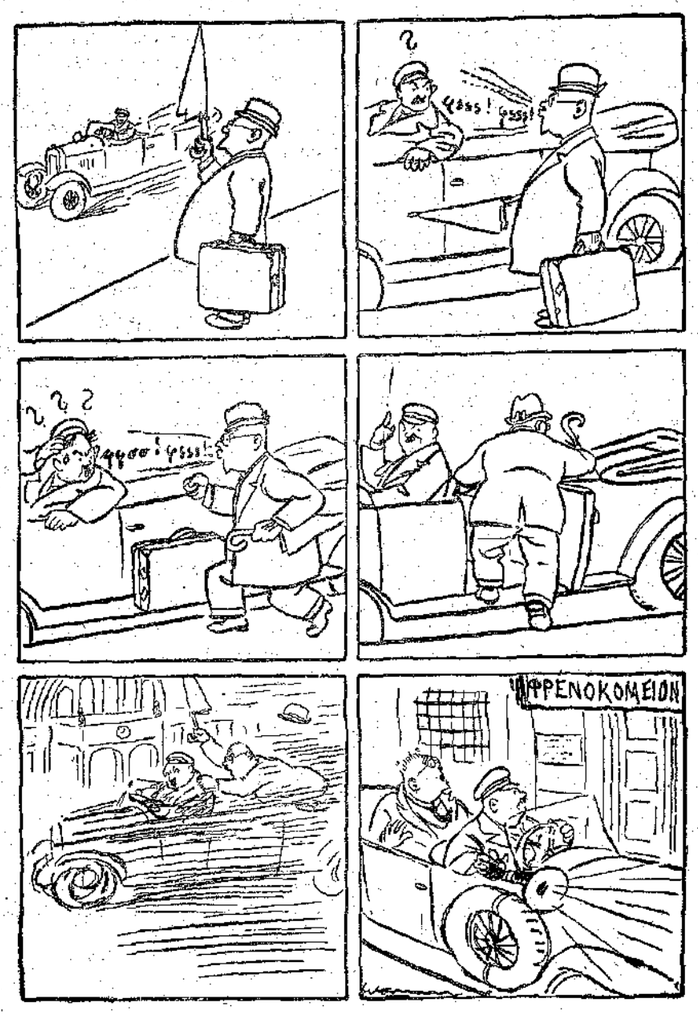

Ὁ ξένος δὲν ξέρει γρῦ ἑλληνικά. Ὁ σωφφέρ, ποὺ φώναξε γιὰ νὰ τὸν πάῃ στὸ σταθμὸ τοῦ σιδηροδρόμου, δὲν ξέρει γρῦ ἀπὸ καμμιὰ γλῶσσα. Ὁ ξένος τοῦ μιλᾷ γαλλικά, ἰταλικά, γερμανικά. Τίποτα ! Ἐπὶ τέλους γιὰ νὰ τοῦ δώσῃ νὰ καταλάβῃ τί θέλει, ἀρχίζει νὰ τοῦ κάνῃ, μὲ στόμα, χέρια καὶ πόδια, τὸ σιδηρόδρομο :

— Φσσσσς ! . . Φσσσσς ! . . Φσσσς ! . .

Ὁ σωφέρ, βλέποντάς τον νὰ κάνῃ ἔτσι στὴ μέση τοῦ δρόμου, λέει μέσα του : «Μωρὲ τοῦτος θὰ εἶναι τρελός. Κι' ἕνας τρελὸς ποῦ ἄλλοῦ θέλει ἢ πρέπει νὰ πάῃ ; . . »

— Μάλιστα ! φωνάζει ὕστερ' ἀπ' αὐτὴ τὴ σκέψη. Καταλαβα ! Ὁρίστε μέσα !

Ἀπὸ τὸ ὕφος του, ὁ ξένος καταλαβαίνει πὼς ὁ σωφφὲρ κατάλαβε. Ἥσυχος κοῦ θὰ τὸν πάῃ ἐκεῖ ποῦ θέλει, ἀνεβαίνει στὸ αὐτοκίνητο. Ἀλλὰ μετὰ ἕνα τέταρτο δρόμο, ἀντὶ στὸ σιδηροδρομικὸ σταθμό, φτάνει ἴσια στὸ Φρενοκόμειο ! ! !

ΛΟΥΚΙΑΝΟΣ ΧΑΡΜΟΣΥΝΟΣ

ΣΤΟ ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ἦταν καὶ κάτι αὐγουλάτα, μαῦρα μὲ γαλανὸ χνούδι, ποὺ δὲ μᾶς ἄφιναν σὲ ἡσυχία. Ἕνας παράδεισος ἐκεῖ, μπρὸς στὰ χέρια μας, ἀπαγορευμένος καὶ κλειστός! Ἀ, μὰ δὲ μποροῦσε νὰ κρατήσει αὐτό, ἔπρεπε νὰ βρεθεῖ ἕνας τρόπος. Τὰ εἴπαμε μὲ τὸ Γιῶργο τὸν Παλίδη τὸ φίλο μου, ποὺ τὸ κρεβάτι του στὸ θάλαμο ἦταν πλάϊ στὸ δικό μου, κι' ἑτοιμάστηκε τὸ σχέδιό μας.

Δὲν εἶχα κοιμηθεῖ ἀκόμη ἐκεῖνο τὸ βράδυ, γιατί τὸ σχέδιο αὐτὸ μοῦ κρατοῦσε ἄγρυπνη τὴ σκέψη. Ὡστόσο εἶχα κλείσει τὰ μάτια καὶ σίγουρα ἦταν ἕτοιμος ὁ ὕπνος νὰ μὲ πάρει, γιατί μοῦ φάνηκε λιγάκι σὰν ὄνειρο, ὅταν ἔνιωσα νὰ μὲ σκουντᾶ κάποιος στὸν ἀγκώνα. Ἄνοιξα ἀμέσως τὰ μάτια μου κι' εἶδα τὸν Παλίδη μὲ τὸ χιτωνό του φορεμένο, μὲ τὰ παπούτσια του στὸ χέρι.

Ἕνα ἀδύνατο ἠλεκτρικὸ φῶτιζε τὸ θάλαμο κι' ἕνα κοιμμένο σεληνόφως ἔμπαινε ἀπὸ τὰ τζάμια. Κανεῖς ξύπνιος, ὅλοι κοιμώνταν ἀθόρυβα καὶ βαθιά. Ἡ καρδιά μου πήγαινε νὰ πεταχτεῖ ἔξω, ὅταν σηκώθηκα, ἔβαλα τὰ ροῦχα μου καὶ πῆρα κι' ἐγὼ τὰ παπούτσια μου στὸ χέρι.

Βγήκαμε σιγὰ-σιγὰ ἀπ' τὸ θάλαμο στὸ διάδρομο. Κανεῖς. Ξεκλειδώσαμε μὲ μύριες προφυλάξεις τὴν ἐξώπορτα. Κανεῖς. Περάσαμε μπρὸς στὸ σπιτάκι τοῦ θυρωροῦ, διασχίσαμε τὸ προαύλιο. Κανεῖς. Κι' ἀπὸ κεῖ, ἥσκιο-ἥσκιο, γραμμὴ στάμπελι.

Ἀκόμη δὲν τὸ πίστευα, πὼς κανεὶς δὲν ἀγρυπνοῦσε καὶ δὲ φύλαγε τὸ σχολειό μας τὴ νύχτα. Ὥστε ὅλοι οἱ φόβοι μας ἦταν ἀστεῖοι καὶ μποροῦσαμε μιὰ χαρὰ νὰ βγαίνουμε ἔξω τὴ νύχτα καὶ νὰ πηγαίνουμε στάμπελι — ἢ ὅπου ἄλλοῦ θέλαμε: στὸ σιντριβάνι μὲ τὶς νεράϊδες, στὸ καϊμένο σπίτι μὲ τὰ φαντάσματα, στὸ πάρκο μὲ τὰ ὡραῖα ἀγάλματα;

Τὸ φεγγάρι ἦταν λειψὸ καὶ τὸ φῶς του εἶχ' ἕνα κρύο μυστήριο, — ἕνα φῶς σὰν κομμένο, σὰν σκοῦρο γαλάζιο, ἔτσι ποὺ ἀνάμεσα στὸν ἥσκιο καὶ στὸ φῶς δὲν ἦταν μεγάλη διαφορά. Κοντὰ στάμπελια, σταματήσαμε καὶ κοιτάξαμε προσεχτικά. Ἀπάνω στὴ δραγατσώνα τοῦ Παλιόπυργου ἦταν φῶς. Ἀγρυπνοῦσε λοιπὸν ὁ δραγάτης; Καὶ τόπλο του ἦταν γεμάτο;

— Δὲ βαρυέσαι, ἔτσι γιὰ φοβέρα τὄχει τὸ φῶς, μοῦ εἶπε ὁ Παλίδης. Θὰ τὸν ἔχει πάρει ὁ ὕπνος. Ἀλλὰ καὶ ξύπνιος νἆναι, ποῦ θὰ μᾶς ἰδεῖ; Θὰ μποῦμε μέσα στὰ κλήματα μὲ τὰ τέσσερα. Ἐμπρός!

Ἡ καρδιά μου σκιρτοῦσε. Ἀλλὰ μ' αὐτὸν τὸν Παλίδη, τὸν ἄφοβο καὶ τὸ θρασύ, μποροῦσα νἀντικρύσω τὸν ἴδιο τὸ θάνατο. Εἶχε μιὰ περίεργη ἐπιβολὴ ἀπάνω μου καὶ μ' ἔσερνε ὅπου ἤθελε.

Πέσαμε στὰ τέσσερα καὶ σιγὰ-σιγὰ μπήκαμε στάμπελι. Σιγὰ-σιγὰ συνειθίσαμε καὶ στὸ τρίξιμο τῶν ξερῶν φύλλων ποὺ πατούσαμε μὲ τὰ χέρια καὶ μὲ τὰ πόδια μας, καὶ δὲ μᾶς ἔνοιαζε. Σταθήκαμε. Ἀπλώσαμε τὸ χέρι καὶ νά τα τὰ σταφύλια! Ἕνα κρύο, ἕνα δροσερὸ καὶ βαρὺ τσαμπὶ μοῦ γέμισε τὴν παλάμη. Τώρα ποὺ τὸ συλλογίζομαι, ρωτῶ τὸν ἑαυτό μου, τί μάγια εἶχε ἀπάνω του ἕνα ἁπλό, ἕνα συνειθισμένο τσαμπὶ σταφύλι, γιὰ νὰ μοῦ μεταδώσει, κείνη τὴ νύχτα, σὰ μὲ μαγνητισμὸ τόση εὐδαιμονία; Θεέ μου! τὸ κρατοῦσα στὰ χέρια μου κι' ἔτρεμα ἀπὸ ἀγαλλίαση.

— Ἕνας ροδίτης, μὰ ἕνας ροδίτης! ἔκανε ὁ Γιῶργος κι' ἔπνιγε ἕνα γέλιο.

Ἕνα γέλιο, ποὺ τὸ γεννοῦσε ἡ ἄπειρη εὐδαιμονία του. Κρυφογελοῦσα κι' ἐγὼ κι' ἔτρωγα. Τρώγαμε κι' οἱ δυό μας, καθιστοὶ τώρα χάμω κι' ἥσυχοι.

Μέσα σ' αὐτὴ τὴν ἡσυχία, μέσα στὸ πεθαμμένο φῶς τοῦ ἄψυχου φεγγαριοῦ, χωρὶς καμμιὰ προειδοποίηση, χωρὶς κανένα ἄλλο κρότο ἢ θόρυβο, — μπάμ! βρόντηξε ξαφνικὰ κι' ἀντιλάλησε στὴν πλαγιὰ τοῦ λόφου κι' ὕστερα παραπέρα στὴ ράχη τοῦ βουνοῦ, κι' ὁ ἀντίλαλος χάθηκε στὸν κάμπο χαμηλά...

Ἀμέσως ἕνα φρρτ! σὰν μιὰ φούχτα χαλάζι νὰ τινάχτηκε πάνω στὰμπελόφυλλα. Θεέ μου! ἦταν σκάγια! Ἐκεῖδά, μπροστὰ στὴ μύτη μας!

Μείναμε ἀσάλευτοι, σὰν τὸ μάρμαρο, παγωμένοι. Τὰ τσαμπιὰ ἔφυγαν ἀπ' τὰ χέρια μας καὶ κοιταχτήκαμε. Ἀλλ' αὐτὸ δὲ βάστηξε πολύ. Ὁ Παλίδης πετάχτηκε ἀπάνω μονομιᾶς καὶ τὄβαλε στὰ πόδια ἀμέσως.

— Τρέχα, θὰ μᾶς σκοτώσει! Τρέχα ὅσο μπορεῖς!

Καὶ τρέχαμε κι' οἱ δυό μας σὰν τρελλοὶ πρὸς τὸ σχολειό. Τρέχαμε νὰ μποῦμε στὴ φυλακὴ καὶ στὴν τιμωρία μας, γιὰ νἀποφύγουμε τὸ θάνατο ποὺ μᾶς ἀπειλοῦσε. Τὴ στιγμὴ αὐτὴ τοῦ ὑπερτάτου κινδύνου, τὸ σχολειὸ ἦταν ἡ στέγη, τὸ ἄσυλο κι' ὁ φίλος.

Τότε ἀκούσαμε ἀπὸ μακριὰ τὴ φωνὴ τοῦ δραγάτη: ἔ, ἐεε!... Ὁ Γιῶργος ἔκοψε λιγάκι τὴν τρεχάλα του καὶ μοῦ εἶπε:

— Ξέρεις, σίγουρα θὰ μᾶς πέρασε γι' ἀλεπούδες καὶ μᾶς ἔρριξε, χωρὶς νὰ μᾶς εἴδοποιήσει. Φτηνὰ τὴ γλυτώσαμε, κακομοίρη μου!

Μπήκαμε ἀπὸ τὴν ξώπορτα, γυρτή, ὅπως τὴν εἴχαμε ἀφήσει, περάσαμε τὸ διάδρομο, τρυπώσαμε στὸ θάλαμο.

Πάλι κανεὶς πουθενά. Ὥστε ἔμελλε νὰ τὴ γλυτώσουμε ἔτσι, χωρὶς νὰ μᾶς ἰδεῖ κανείς, χωρὶς νὰ πάρουμε καμμιὰ τιμωρία;

Μὰ καθὼς βγάζαμε βιαστικὰ τὰ παπούτσια μας καὶ τὰ ρούχα μας γιὰ νὰ πέσουμε, ἀπὸ τὴν πόρτα τοῦ θαλάμου μπῆκε κάποιος. Κάποιος μὲ ἄσπρα νυχτικά. Στάθηκε ἐκεῖ στὴν πόρτα, ἔρριξε μιὰ ματιὰ μέσα στὸ θάλαμο, μοῦ φάνηκε πὼς κοίταξε μένα ποὺ βιάστηκα νὰ κουκουλωθῶ στὰ στρώματά μου ὅπως-ὅπως, κι' ἔφυγε πάλι, χωρὶς κανένα θόρυβο. Ποιὸς ἦταν; Γιὰ μιὰ στιγμὴ μοῦ φάνηκε πὼς ἦταν ὁ ἐπιμελητής, ἀλλὰ δὲν ἤμουν βέβαιος. Πάντως αὐτὸ δὲν ἦταν ὄνειρο, γιατί τἄλλο πρωΐ, πρὶν ἀρχίσει τὸ μάθημα, ὁ ἐπιστάτης φάνηκε στὴν πόρτα τῆς τάξης;

— Ὁ Μακρῆς κι' ὁ Παλίδης στὸ Διευθυντήριο!

Στὴν τάξη ἔγινε, ὅπως πάντα σὲ τέτοιες περιστάσεις γενικὴ σιγὴ κι' ὅλοι μᾶς κοίταζαν περίεργα καθὼς πηγαίναμε, κίτρινοι σὰν τὸ κερί, πρὸς τὸ μαρτύριό μας. Δὲν ἤξερε κανεὶς τίποτα ἀκόμα καὶ κάθε ματιὰ εἶχε τὴν ἴδια ἀπορία:

— Μὰ τί ἔκαναν; Κι' ὁ Μακρῆς λοιπόν; Αὐτός, ποὺ δὲν ἔχει πάει ποτὲ του στὸ Διευθυντήριο;

Καὶ ποῦ νἄξεραν...

ΜΙΧ. Δ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΞΟΧΗ

Η ΒΡΟΧΗ

— Λοιπὸν σὰς ἔπιασε προχτὲς ἡ βροχὴ στὸ δρόμο, θειὰ-Νικόλαινα;

Ἡ θειὰ-Νικόλαινα ἀκούμπησε τὸ δίσκο μὲ τ' ἄσπρο φλυτζανάκι τοῦ καφὲ καὶ τὸ ποτήρι μὲ τὸ κρύο νερὸ στὸ ξύλινο σκαμνὶ ποὺ βρισκόταν μπροστά μου, καὶ ποὺ ἀποτελοῦσε μαζί μὲ τὴν καρέκλα ποὺ καθόμουν τὸ μόνο κάθισμα τῆς πρόχειρης ἐξοχικῆς καλύβας. Ὕστερα κάθησε κι' ἡ ἴδια παραπέρα, στὴ σκάφη ποὺ ἦταν βαλμένη ἀνάποδα, καὶ κούνησε τὸ κεφάλι της.

— Πώ, πώ, παιδάκι μου, μᾶς ἔπιασε μονάχα; Δὲν λὲς μᾶς ἔπνιξε καλύτερα; Τί νερὸ ἦταν ἐκεῖνο, θάλασσα; Κι' ἀναπάντεχο. Τὸ πρωΐ νἆναι ἕνας ἥλιος, χαρὰ Θεοῦ. Σὰν ἦταν σκόλη καὶ δὲν εἴχαμε νὰ κάνουμε καμμιὰ δουλειὰ ἐδῶπέρα,—τὴ σταφίδα μας τὴν εἴχαμε κουβαλήσει στὴ χώρα, τὰ σῦκα μας μαζεμένα,—εἶπα κι' ἐγὼ νὰ πάω νὰ δῶ τὴν συννυφάδα μου στὸ χωριό. Κι' ὄχι τόσο γιὰ μένα, ὅσο γι' αὐτὸ τὸ καψακόριτσο, ποὺ ἀπὸ τότε ποὺ ἤρθαμε στὸ χτῆμα δὲν κάθησε μιὰ μέρα. Πότε νὰ ξεφυλλίσουμε τὰ κλήματα, πότε νὰ τρυγήσουσουμε, πότε ν' ἀπλώσουμε τὴ σταφίδα, πότε νὰ μαζέψουμε τὰ σῦκα, πάντα κάποια δουλειὰ θὰ βρισκόταν. «Ἀϊντε, Λένη» τῆς λέω «βάλε τὸ φουστάνι σου καὶ πᾶμε νὰ δοῦμε καὶ τὴ θειά σου.»

Ἔβαλε ἐκείνη τὸ φουστάνι της, ἔβαλα ἐγὼ τὴν πόλκα μου καὶ ξεκινήσαμε. Νὰ κάνῃ μιὰ ζέστη, παιδάκι μου! Ὡς τὰ μάτια εἴχαμε κατεβασμένα τὰ τσεμπέρια μας γιὰ τὴν ἀντηλιά. Ἀποκαμωμένες φθάσαμε στὸ χωριό. Νὰ κάνουν κάτι χαρὲς ἡ συννυφάδα μου κι' οἱ κόρες της! Χρόνια εἴχαν νὰ μᾶς ἰδοῦν στὰ μάτια τους.

— Νὰ κάτσετε ὧς τὸ βράδυ ἐδῶ, νὰ φᾶμε καὶ μαζί, μᾶς λέγανε. Νὰ σφάξουμε ἕνα κοκκοράκι, νὰ ρίξουμε καὶ λίγες χυλόπηττες μέσα, ποὺ σήμερα εἶν' καὶ σχόλη.

Μὰ ποῦ καθόμουν ἐγώ!

— Δὲν μπορῶ, τοὺς λέω. Ἔχω ἀφήσει ἔξω τὰ ζωντανά μου, τὶς κότες μου, τὴ γίδα μου, τὸ γουρούνι. Ἔπειτα θἄρθῃ καὶ τὸ παιδὶ τὸ βράδυ. Ἀλλ' ἂς καθήσουμε πρῶτα νὰ σᾶς δοῦμε κι' ὕστερα μιλοῦμε γιὰ φευγιό.

Ἄχ, καὶ ποῦ νὰ τὄξερα ἡ κακομοῖρα! Δὲν εἴχαμε καλοπιεῖ ἀκόμη τὸν καφέ μας κι' ἀκούω ἕνα μπουμπουνητό.

— Μπουμπουνίζει ἢ κάρρο περνάει, Κατερίνα; λέω τῆς συννυφάδας μου.

Οἱ ἀνιψάδες μου βάλανε τὰ γέλια.

— Τ' αὐτιά σου θὰ βουΐζουν, θεία, μοῦ λένε.

Σώπασα πιὰ κι' ἐγώ, Τί νὰ πῶ; Ἄμα εἶσαι γέρος, σὲ περνοῦν καὶ γιὰ ξεμωραμένο. Σὲ λίγη ὥρα νά, ἄλλο μπουμπουνητό. Τούτη τὴ φορὰ ὅμως δὲν μὲ κορόϊδεψαν, ἀλλὰ βγῆκε ἡ συννυφάδα μου ἔξω γιὰ νὰ κοιτάξῃ τὸν καιρό.

—Ἔγγοια σου, μοῦ λέει. Κεῖ πέρα κατὰ τὸ Βουλκάνο βρέχει.

— Κατὰ τὸ Βουλκάνο βρέχει; Ἄμ σὲ μιὰ ὥρα τὸ νερὸ εἶναι φτασμένο ἐδῶ! Συμφορά μου!

—Καὶ τί, σάμπως εἶναι χειμώνας; μοῦ λέει ἐκείνη. Κι' ἂν βρέξῃ, κάθησε ἐδῶ ὥσπου νὰ περάσῃ ἡ βροχή. Μήπως ἔχεις τὶς σταφίδες σου στ' ἀλώνια;

— Δὲν ἔχω τὶς σταφίδες μου στ' ἀλώνια, ἔχω ὅμως τὰ ζωντανά μου ἔξω, τὶς γίδες μου, τὶς κότες μου. Ἔχω καὶ κάτι χυλόπηττες ἁπλωμένες στὰ κεραμίδια νὰ στεγνώσουν κι' ἂν τὰ πάρῃ ἡ βροχὴ χαθῆκανε. Σήκω, Λένη, νὰ φύγουμε.

— Κάθησε, θεία, λιγάκι, νὰ μοῦ λένε ἐκεῖνες. Δὲν βρέχει ἀκόμα.

—Ἄμ τί; θέλετε νὰ μὲ βρῇ ἡ βροχὴ στὸ δρόμο; Ἢ μήπως εἶναι καὶ κοντά; Μισὴ ὥρα δρόμος καὶ περισσότερο.

Σὰν μ' ἔβλεπε ἔτσι ἡ Λένη ἡ κακομοίρα, τί νὰ πῇ κι' ἐκείνη; Σηκώθηκε καὶ φύγαμε. Δὲν εἴχαμε, ποὺ λές, πάει δέκα βήματα μακριὰ ἀπὸ τὸ σπίτι καὶ νὰ πιάσῃ ἕνας ἀέρας, ἕνα σιφουνικό! Νὰ γέρνουν τὰ δέντρα ἴσαμε κάτω τὰ κλαριά τους κι' ἡ σκόνη ὅλη νὰ μπαίνῃ μέσ' στὸ στόμα μας καὶ μέσ' στὰ μάτια μας. Καὶ νὰ βλέπῃς καὶ τὰ σύννεφα νὰ ἔρχονται. Σὲ λίγο μαύρισε ὅλος ὁ τόπος πέρα ὧς πέρα. Μόλις εἴχαμε φτάσει στὸν δημόσιο δρόμο κι' ἔπιασε ἡ βροχή. Τί βροχὴ ἦταν ἐκείνη, τί κατακλυσμός; Λὲς κι' ἀδειάζανε μὲ τοὺς κουβάδες τὸ νερὸ ἀπὸ τὰ σύννεφα. Ἐμεῖς εἴχαμε σηκώσει τὶς φούστες μας γιὰ νὰ σκεπάσουμε τὶς πλάτες μας καὶ τὰ κεφάλια μας, ἀλλὰ ποῦ! Ὄχι φουστάνι, ὄχι ὀμπρέλλα, ἀλλὰ καὶ κάπα νἄχες δὲν θὰ τὴ γλύτωνες ἐκείνη τὴ βροχή. Ἔννοιωθα τὸ νερὸ νὰ κατεβαίνῃ ἀπὸ τὴν πλάτη μου στὰ πόδια μου καὶ νὰ μουσκέψῃ τὰ παπούτσια μου. Ἐμεῖς πιὰ δὲν εἴχαμε στὸ νοῦ μας τ'ποτε ἄλλο παρὰ πῶς νὰ τρέξουμε νὰ φθάσουμε στὸ σπίτι μας. Πῶς δὲν σκοντάψαμε σὲ καμμιὰ πέτρα νὰ σκοτωθοῦμε κιόλας μ' αὐτὸ τὸ τρέξιμο ποὺ κάναμε! Ὅλο τὸ νερὸ τὸ φάγαμε στὴν πλάτη μας. Ὅταν φτάσαμε κάτω στὴν σταφίδα, εἶχε περάσει ἡ μπόρα. Ὅ,τι ψιχάλιζε.

—Ἄμ γιατὶ δὲν περίμενες νὰ περάσῃ ἡ βροχή, ὅπως σοῦ εἶχε πεῖ ἡ συννυφάδα σου;

—Ἔλα ντέ! Ἄμ τὄξερα κι' ἐγὼ ποὺ θ' ἀρχίσῃ ἔτσι στὴ στιγμὴ νὰ βρέχῃ; Ἔλεγα πὼς θὰ πρόφθαινα νὰ γλυτώσω τίποτε. Ἄχ! Ἰχ! Ἐγὼ τὴν εἶδα ἀπὸ μακρυὰ τὴν συμφορὰ ποὺ μ' εἶχε βρεῖ. Ὅλες τὶς χυλόπηττες τὶς εἶχε πάρει ἡ βροχὴ ἀπὸ τὰ κεραμίδια καὶ τὶς κατέβασε ὧς κάτω στ' ἀλώνια. Οἱ κότες τὶς χαρήκανε τὴν ἄλλη μέρα. Μέσ' στὴν καλύβα εἴχαν μπεῖ τὰ νερὰ καὶ μοῦ εἴχαν κάνει μούσκεμμα καὶ τὶς πατάτες μου καὶ τὰ κρεμμύδια μου. Ἐπάνω στὸ κρεββάτι εἶχα ἀκουμπήσει ἕνα ζευγάρι κάλτσες ποὺ ἔπλεκα τοῦ Γεώργη, κι' ἔσταξε ἕνα κεραμίδι ἀπὸ πάνω καὶ ξέβαψαν ὅλες στὸ σεντόνι. Νά, τὸ βλέπεις καὶ μοναχή σου. Μ' ὅλο τὸ πλύσιμο ποὺ τοὔκανα, δὲν βγῆκε ἡ μπογιά. Καὶ νἆταν αὐτὸ μονομιά; Ἢ ποὺ ἡ κλῶσσα μου, ἀντὶ νὰ χωθῇ μέσ' στὸ κοτέτσι, μάζεψε ἡ ζουρλὴ ὅλα της τὰ κλωσσόπουλα καὶ κάθησε ἀπ' ἔξω ἀπ' τὴν καλύβα, κάτω ἀπὸ τὴν γωνιὰ ὅπου μαζεύουνται καὶ τρέχουν τὰ νερὰ ἀπ' τὰ κεραμίδια. Μισοπεθαμένη τὴν βρήκαμε καὶ μούσκεμμα ἀπ' τὴν βροχὴ ὧς τὸ πετσί. Τὰ κοτόπουλα ὅμως ἦταν ὅλα κόκκαλο. Τὰ πουπουλάκια τους κολλημένα στὸ κορμί τους, τὰ μάτια τους κλεῖστά. Τί νὰ σοῦ κάνουν τὰ κακόμοιρα, μιᾶς βδομάδας πουλιά; Μόλις τὰ εἶδε ἡ Λένη ἀρχίζει κάτι κλάμματα. Μονάχη της βλέπεις παιδεύτηκε νὰ τ' ἀναστήσῃ.

—Πάνε μάννα, μοῦ λέει, τὰ κοτόπουλα! Κρῖμα στοὺς κόπους μου! Ἄμ σὰν διάλεγες καὶ σὺ τὴν κουτσὴ κότα γιὰ κλῶσσα!

— Σύρε, τῆς λέω, κι' ἄλλαξε καὶ μὴ σὲ νοιάζει, ἐγὼ εἶμαι ἐδῶ, Ἄϊντε μὴ μοῦ πουντιάσῃς μὲ τὰ βρεμμένα ροῦχα.

Αὐτὴ ὅμως ποὺ νὰ μ' ἀκούσῃ. Καθόταν ἐκεῖ καὶ τὰ μοιρολογοῦσε.

—Ἄμ ὅποιος κι' ἂν τἄβλεπε, γιὰ φόφια θὰ τὰ νόμιζε, εἶπε ἡ Ἑλένη κόβοντας τὴ μάννα της. Μὰ ξέρεις πῶς ἦταν τὰ κακόμοιρα, κυρὰ-κουμπάρα; εἶπε ὕστερα, γυρίζοντας σὲ μένα. Ὅλα πεσμένα ἀνάσκελα, τὰ ποδαράκια τους μαζεμένα, τὰ μάτια τους κλειστά. Δὲν μποροῦσα νὰ τὰ βλέπω ἔτσι, μοῦσχιζαν τὴν καρδιά.

— Δὲν μποροῦσε νὰ τὰ βλέπῃ ἔτσι καὶ ξέρεις τί ἔκανε; πετάχθηκε ἡ θειὰ-Νικόλαινα. Ἄρπαξε ἕνα καὶ τὸ πέταξε μέσ' στὴ σταφίδα! Σὰν τὸ εἶδα αὐτὸ τὸ πράγμα μοῦρθε! Μή, στρίγγλα! τῆς φωνάζω, φέρ' το πάλι ἐπάνω τὸ πουλί κι' ἄναψε φωτιὰ ἐδῶ-πέρα στὴ γωνιά!

Ποῦ ν' ἀνάψῃς ὅμως φωτιά, παιδάκι μου; Μὲ τί ξύλα, μὲ τί βέργες, ποὺ ὅλα ἦταν μούσκεμμα; Τί νὰ κάνω κι' ἐγὼ στὴν ἀπελπισία μου; Στὴν ἀγκωνὴ βρισκόταν μιὰ σαρωματίνα ἀπ' αὐτὲς ποὺ σκουπίζουμε τ' ἀλώνια. Στὴ στιγμὴ τὴν χαλάω καὶ τῆς βάζω ἕνα σπίρτο. Ἐπιανα καὶ τὰ πουλάκια ἕνα-ἕνα ἀπὸ τὶς φτερουγίτσες τους καὶ τὰ κρατοῦσα ψηλὰ πάνω ἀπ' τὴ φωτιά. Κι' ἐκεῖ λοιπὸν ποὺ ἦταν φόφια, τἄδλεπες σὲ μιὰ στιγμὴ κι' ἀνοίγανε τὰ μάτια τους καὶ τίναζαν τὰ πόδια τους κι' ἔδαζαν μιὰ φωνή: «Τσίιι! Κλού, κλού!» τοὺς φώναζε ἡ κλῶσσα ἡ κακομοίρα.

Ὅλα ποὺ λὲς τὰ γλύτωσα, καὶ τὰ ἔντεκα. Οὔτε ἕνα δὲν πῆγε χαμένο, «Τὰ βλέπεις;» λέω τῆς κόρης μου. Κάτω ἐκείνη τὰ μάτια της. Ντροπιάστηκε βλέπεις.

Χμ, καλὰ κάνεις καὶ τὰ κατεβάζεις καὶ τώρα. Σύρε νὰ κόψῃς κανένα σταφύλι τῆς κυρὰ-κουμπάρας. Ἀκόμα ἐδῶ εἶσαι; Κανένα ροδίτη καὶ κανένα ραζακί. Καὶ νἆναι γινωμένα. Γρήγορα!

Κείνη τὴν ὥρα μπῆκε μέσα στὴν καλύβα μιὰ μαύρη κότα ποὺ κούταινε λιγάκι, κι' ἀπὸ πίσω της ἐρχόνταν τρέχοντας ἕνα κοπάδι ὁλόκληρο κοτοπουλάκια. Ἡ κότα φώναζε κλοὺ-κλοὺ καὶ σκάλιζε τὸ χῶμα καὶ τὰ πουλιὰ σκοτώνογναν ποιὸ νὰ πρωτοπροφθάσῃ νὰ τσιμπήσῃ τὸν καλὸ μεζὲ ποὺ εἶχε βρεῖ ἡ μάννα τους.

— Ἄχ, τί νόστιμα! εἶπα. Αὐτὰ εἶναι ποὺ γλύτωσες ἀπ' τὴ βροχή;

— Αὐτὰ μαθές, αὐτά. Σὰ μεγαλώσουν λιγάκι, νὰ κοπιάσῃς μὲ τὸ καλὸ νὰ σοῦ σφάξουμε κανένα καὶ νὰ σοῦ κάνουμε τὸ τραπέζι.

Κι' ἡ θειὰ-Νικόλαινα κοίταξε μὲ ἀγάπη τὰ πουλάκια ποὺ τὰ γλύτωσε ἀπὸ τὸ πνίξιμο, γιὰ νὰ τὰ κάνῃ πιλάφι ἢ καπαμᾶ.

Κορώνη, Αὔγουστος 1928.

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΔΙΕΤΕΙΣ ΔΙΑΚΟΠΑΙ

(Μυθιστόρημα ὑπὸ Ἰουλίου Βὲρν)

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ἕν' ἀπὸ τὰ μικρὰ τηλεβόλα τοῦ ***Σλώγι*** ἦταν στημένο στὴν εἴσοδο τῆς σπηλιᾶς. Τὸ τράβηξαν γρήγορα ἔξω, τὸ γέμισαν, — ἔ, δὲν ἦταν περίσταση νὰ λυπηθοῦν μπαρούτη! — καὶ πυροβόλησαν πρὸς τὰ βορειοανατολικά.

Ἡ κανονιὰ θἀκούσθηκε σὲ ἀπόσταση πολλῶν μιλλίων, γιατί ἡ ἀτμόσφαιρα ἦταν ἥσυχη κι' ἡ ὁμίχλη καλὸς ἀγωγὸς τοῦ ἤχου. Ἀλλὰ πάλι οὔτε φωνὴ οὔτε ἀκρόαση!

Ἐξακολούθησαν νὰ πυροβολοῦν κάθε δέκα λεπτὰ τῆς ὥρας. Τίποτα! τίποτα!

Ἐπιτέλους κατὰ τὶς πέντε τὸ βράδυ, ἀκούσθηκαν ἀπὸ μακριὰ δυὸ-τρεῖς τουφεκιές.

— Αὐτοὶ εἶναι! φώναξε ὁ Σέρβης.

Καὶ στὸ σύνθημα τοῦ Δόνιφαν, ὁ Βάξτερ ἀποκρίθηκε μὲ μιὰ τελευταία κανονιά. Σὲ λίγο, δυὸ μαῦρες σκιὲς ἄρχισαν νὰ ξεχωρίζουν μέσα στὴν ὁμίχλη ποὺ ἦταν πιὸ ἀραιὴ στὴν ὄχθη τῆς λίμνης. Τὰ παιδιὰ ζητωκραύγασαν. Ἄλλα ζήτω τοὺς ἀποκρίθηκαν. Ἦταν ὁ Δόνιφαν κι' ὁ Κρός.

Ἀμὴ ὁ Ζάκ;

Ὄχι, ὁ Ζὰκ δὲν ἦταν μαζύ τους! Κι' οἱ κυνηγοὶ εἶπαν πὼς οὔτε τὸν εἶδαν οὔτε τὸν ἄκουσαν. Εἶχαν πάρει, φαίνεται, ἀντίθετες διευθύνσεις, ἐκεῖνοι πρὸς τὰ μεσημβρινά, ὁ Ζὰκ πρὸς τ' ἀνατολικά...

Φανταστῆτε τὴν ἀνησυχία καὶ τὴν ἀγωνία τοῦ Μπριάν. Οὔτε σκέφθηκε κἂν νὰ ἐπιπλήξῃ τὸν Δόνιφαν γιὰ τὴν ἀπειθειά του. Συλλογιζόταν μόνο τὸν ἀδελφό του. Θὰ ἔβρισκε τὸ δρόμο νὰ γυρίσῃ μέσα στὴν πυκνὴ ἐκείνη ὁμίχλη; κι' ἂν ἀναγκαζόταν νὰ διανυκτερεύσῃ στὴν παγωμένη λίμνη, ὅπου ἡ θερμοκρασία θὰ κατέβαινε ἴσως ὡς τοὺς δεκαπέντε βαθμοὺς ὑπὸ τὸ μηδέν, δὲν θὰ κινδύνευε νὰ ξεπαγιάσῃ;..

— Ἐγώ, ἐγὼ ἔπρεπε νὰ πάω, ἀντὶ νὰ στείλω τὸν Ζάκ, ἔλεγε καὶ ξανάλεγε στοὺς φίλους του, ποὺ προσπαθοῦσαν νὰ τοῦ δώσουν θάρρος κι' ἐλπίδα.

Ἔρριξαν ἀκόμα δυὸ φορὲς μὲ τὸ κανόνι. Ἂν ὁ Ζὰκ ἦταν κοντὰ στὴ σπηλιά, θ' ἀποκρινόταν βέβαια μὲ τὴ σάλπιγγα. Ἀλλὰ τίποτα πάλι δὲν ἀκούσθηκε, ἀφοῦ ἔσβυσαν κι' οἱ τελευταῖοι ἀντίλαλοι ἀπὸ τὶς κανονιές.

Ἡ νύχτα ὡστόσο πλησίαζε. Τὸ σκοτάδι θὰ σκέπαζε σὲ λίγο ὅλο τὸ νησί.

Ἄξαφνα συνέβηκε κάτι ἀπρόοπτο κι' εὐγοῆκό πολύ. Ἡ ὁμίχλη ἄρχισε νὰ διαλύεται. Ὁ ἐλαφρὸς ἄνεμος ποὺ σηκώθηκε κατὰ τὴ δύση τοῦ ἡλίου, τὴν ἔσπρωχνε πρὸς τἀνατολικὰ κι' ἡ ἐπιφάνεια τῆς λίμνης ξεκαθάριζε. Ὥστε μόνο τὸ νυχτερινὸ σκοτάδι θὰ ἐμπόδιζε τὸν Ζὰκ νὰ βρῇ τὸ δρόμο τῆς σπηλιᾶς. Γι' αὐτὸ σκέφθηκαν νἀνάψουν μιὰ μεγάλη φωτιὰ καὶ νὰ τὴ διατηρήσουν ὅλη νύχτα, σὰ φάρο πρὸς ὁδηγία του.

Ἑτοιμάζονταν νἀνάψουν τὰ ξύλα ποὺ εἶχαν σωριάσει, ὅταν ὁ Γόρδων ἐφώναξε;

—Σταθῆτε μιὰ στιγμή!

Κοίταζε μὲ τὸ τηλεσκόπιο. Κι' εἶχε διακρίνει ἕνα μαῦρο σημάδι, πρὸς τὰ βορειοανατολικὰ τῆς λίμνης, — ἕνα μαῦρο σημάδι κινητό.

Ἀμέσως ὁ Μπριὰν πῆρε τὸ τηλεσκόπιο, κοίταξε μὲ προσοχὴ καὶ σὲ λίγο εἶπε:

—Ἀ, δόξα σοι ὁ Θεός!.. Ὁ Ζὰκ εἶναι!.. Τὸν διακρίνω!..

Τὰ παιδιὰ τότε φώναξαν ὅλα μαζί. Οἱ φωνές τους ὅμως δὲν ἦταν δυνατὸ νἀκουσθοῦν σὲ ἀπόσταση ἑνὸς σχεδὸν μιλλίου. Ὡστόσο ὁ Ζὰκ ἔτρεχε, γλυστροῦσε μὲ τὰ πατίνια του στὴν ἐπιφάνεια τῆς λίμνης σὰ βέλος. Λίγο ἀκόμη καὶ θὰ ἔφθανε.

—Μὰ δὲν εἶναι μόνος του, περίεργο! ἔκαμε ὁ Βάξτερ.

Κοίταξαν προσεκτικώτερα κι' εἶδαν, ἀλήθεια, καὶ δυὸ ἄλλα μαῦρα σημάδια, ποὺ ἔτρεχαν πίσω ἀπὸ τὸν Ζὰκ σὲ ἀπόσταση ἑκατὸ περίπου βήματα.

—Τί νὰ εἶναι αὐτά; ρώτησε ὁ Γόρδων.

—Ἄνθρωποι;... εἶπε ὁ Βάξτερ.

—Ὄχι δά! ἀποκρίθηκε ὁ Οὐΐλκοξ. Ζῶα φαίνονται νὰ εἶναι.

—Κι' ἴσως ἄγρια, θηρία! φώναξε ὁ Δόνιφαν.

Καὶ χωρὶς δισταγμό, ἅρπαξε τὸ τουφέκι του, ἔτρεξε πρὸς τὸ μέρος ποὺ ἐρχόταν ὁ Ζάκ. πυροβόλησε δυὸ φορὲς τὰ θηρία ποὺ τὸν κυνηγοῦσαν, κι' αὐτὰ τότε ὑποχώρησαν καὶ σὲ λίγο ἔγιναν ἄφαντα.

«Ὁ Δόνιφαν ἅρπαξε τὸ τουφέκι του...»
(Σελ. 382, στ. β'.)

Ἦταν δυὸ ἀρκούδες.

Ἀλλ' ἂν ὑπῆρχαν ἀρκούδες στὸ νησί, πῶς ὡς τότε δὲν εἶχαν ἰδεῖ ἴχνος τους; Κι' ὅμως τὰ παιδιὰ εἶχαν κάνει τόσες ἐκδρομές, καὶ χειμῶνα καὶ καλοκαίρι. Αὐτὸ βέβαια ἐσήμαινε, ὅτι οἱ ἀρκούδες δὲν ἦταν κάτοικοι τοῦ νησιοῦ, ἀλλὰ ἔρχονταν ἀπὸ ἄλλο μέρος, τὸν χειμῶνα, εἴτε περπατώντας στὴν παγωμένη ἐπιφάνεια τῆς θάλασσας, εἴτε καθισμένες, ὅπως σὲ πλοῖο, ἀπάνω σὲ μεγάλους ὀγκόπαγους ποὺ τοὺς παρέσυρε τὸ ρεῦμα. Ἀπ' αὐτὸ ὅμως δὲν ἔπρεπε κανεὶς νὰ συμπεράνῃ ὅτι ὑπῆρχε ἤπειρος κοντὰ στὴ νῆσο Σέρμαν;

Ὡστόσο ὁ Ζάκ, ποὺ τὸν ὑποδέχθηκαν οἱ σύντροφοί του μὲ μεγάλη χαρά, τοὺς διηγήθηκε τὴν περιπέτειά του. Ὁ κακόμοιρος, ἀφοῦ τοῦ κάκου σάλπισε πολλὲς φορές, προσκαλώντας τοὺς δυὸ χαμένους, ἐπιτέλους χάθηκε κι' αὐτὸς στὴν ἀπέραντη λίμνη καὶ δὲν ἤξερε ποῦ βρισκόταν, ὅταν ἄκουσε ἄξαφνα μιὰ κανονιά.

«Τὸ κανόνι μας θὰ εἶναι», σκέφθηκε προσπαθώντας νὰ καταλάβῃ ἀπὸ ποῦ ἐρχόταν ὁ κρότος. Ἀπεῖχε τότε πολλὰ μίλλια ἀπὸ τὴν ὄχθη πρὸς τὰ βορειανατολικά. Εὐθὺς ἀρχισε νὰ τρέχῃ πρὸς τὸν κρότο. Ἡ ὁμίχλη εἶχε ἀρχίσει νὰ διαλύεται. Κι' εἶδε μπροστά του τὶς δυὸ ἀρκούδες, ποὺ ὁρμοῦσαν νὰ τὸν σπαράξουν...

Ὅσο μεγάλος κι' ἂν ἦταν ὁ κίνδυνος. ὁ Ζὰκ δὲν τὰ ἔχασε. Διπλασίασε τὴν ταχύτητά του καὶ κατάφερε νἀφήσῃ τὶς ἀρκούδες πίσω του. Ἀλίμονό του ὅμως ἂν γλυστροῦσε κι' ἔπεφτε στὸν πάγο! Τὰ θηρία θὰ τὸν ἔφταναν.

Εὐτυχῶς ὁ Ζὰκ δὲν ἔπεσε. Κι' ἐξακολούθησε νὰ τρέχῃ γρηγορότερα ἀπ' τὶς ἀρκούδες, ὡς που ὅρμησε ὁ Δόνιφαν καὶ τὶς ἔδιωξε μὲ τὶς τουφεκιές του.

Τὴ στιγμὴ ποὺ γύριζαν ὅλοι στὴ σπηλιά, ὁ Ζὰκ πλησίασε τὸν ἀδελφό του καὶ τοῦ εἶπε σιγά:

- Σ' εὐχαριστῶ ποὺ μοῦ ἔδωσες τὴν ἄδεια νὰ κινδυνεύσω γιὰ τὴ σωτηρία τῶν συντρόφων μου.

Ὁ Μπριὰν δὲν τοῦ εἶπε τίποτα. Μόνο τοῦ ἔσφιξε τὸ χέρι. Ὕστερα εἶπε στὸ Δόνιφαν;

— Εἶδες τί δυστύχημα παρ' ὀλίγο νὰ φέρῃ ἡ ἀπείθειά σου. Σὲ συγχωρῶ ὅμως, καὶ σ' εὐχαριστῶ μάλιστα, Δόνιφαν, γιατὶ ἔτρεξες πρὸς βοήθεια τοῦ ἀδελφοῦ μου, ποὺ οἱ ἀρκούδες θὰ τὸν ἔφθαναν καὶ θὰ τὸν κατασπάραζαν.

— Τὸ χρέος μου ἔκαμα, ἀποκρίθηκε ὁ Δόνιφαν ψυχρά.

Κι' ἀπέφυγε τὸ χέρι, ποὺ μὲ ἀδελφικὴ ἀγάπη τοῦ ἔτεινε ὁ Μπριάν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κ.

Σταθμὸς στὰ νότια τῆς λίμνης. — Δόνιφαν καὶ Συντροφία. — Χωρισμός. — Κάθοδος ἀπὸ τὴν ἀριστερὰ ὄχθη. — Στὴν ἐκβολή.

Ἑνάμισυ μῆνα μετὰ τὰ συμβάντα ποὺ διηγηθήκαμε, ἕνα δειλινό, ἡ ὥρα πέντε, τέσσαρες ἀπὸ τοὺς ἀποίκους τῆς νήσου Σαίρμαν ἐστάθμευαν στὴ μεσημβρινὴ ἄκρη τῆς λίμνης.

Ἦταν στὶς 10 τοῦ Ὀκτώβρη, δηλαδὴ τὴν ἄνοιξη. Φυτὰ καὶ δέντρα ἦταν δροσερὰ καὶ καταπράσινα. Λεπτὴ αὔρα μόλις ρυτίδωνε τὴν ἐπιφάνεια τῆς λίμνης. Πουλιὰ πολλὰ καὶ διάφορα πετοῦσαν κοπαδιαστά, γυρίζοντας μὲ κρωγμοὺς στὶς φωλιές τους, ἄλλες στὶς σκιὲς τῶν δασῶν, ἄλλες στὶς ρωγμὲς τῶν βράχων.

Μιὰ καλὴ φωτιά, κοντὰ στὴ ρίζα ἑνὸς δέντρου, ἔβγαζε μυρωδάτο καπνό, ποὺ ὁ ἄνεμος τὸν ἔσπρωχνε μακριά. Ἀνάμεσα σὲ δυὸ πέτρες, πάνω ἀπὸ θράκα, σιγοψηνόνταν δυὸ πουλιά.

Ἀφοῦ ἔφαγαν, οἱ ὁδοιπόροι τυλίχθηκαν μὲ τὰ σκεπάσματά τους· οἱ τρεῖς κοιμήθηκαν, ὁ τέταρτος ἔμεινε ἄγρυπνος νὰ τοὺς φυλάῃ.

Οἱ τέσσαρες αὐτοὶ ἦταν ὁ Δόνιφαν, ὁ Κρός, ὁ Οὐὲπ κι' ὁ Οὐΐλκοξ. Πῶς βρέθηκαν ἐδῶ καὶ γιατὶ ἀποχωρίσθηκαν ἀπὸ τοὺς ἄλλους;

Τὶς τελευταῖες ἑβδομάδες, ἡ ψυχρότης μεταξὺ Δόνιφαν καὶ Μπριὰν εἶχε κορυφωθεῖ. Ὁ πρῶτος γινόταν ὁλοένα θρασύτερος κι' ἀπειθέστερος, κι' ὁ δεύτερος ἀποφάσισε νὰ τὸν τιμωρήσῃ παραδειγματικά, ὄχι βέβαια γιὰ νὰ τὸν ἐκδικηθῇ, ἀλλὰ γιὰ νὰ διατηρήσῃ τὴν πειθαρχία τῶν ἄλλων.

Ὁ Δόνιφαν κι' οἱ ὀπαδοί του ζοῦσαν πιὰ χωριστά. Μόνο τὴν ὥρα τοῦ φαγητοῦ καὶ τοῦ ὕπνου γύριζαν στὴ σπηλιά. Μιὰ μέρα ὁ Μπριὰν εἶπε στὸν Γόρδων:

— Μοῦ φαίνεται πὼς ὁ Δόνιφαν καὶ Σία ἔχουν σκοπὸ νὰ φύγουν, νὰ πάνε νὰ καθήσουν μοναχοί τους, σ' ἄλλο μέρος τοῦ νησιοῦ.

— Πῶς τὸ ὑποθέτεις; ρώτησε ὁ Γόρδων.

— Εἶδα τὸν Οὐΐλκοξ νἀντιγράφῃ τὸν γεωγραφικὸ χάρτη τοῦ Γάλλου... Καὶ νὰ σοῦ πῶ τὴν ἀλήθεια, Γόρδων, σκέπτομαι πὼς πρέπει νὰ παραιτηθῶ. Ναί, θὰ παραιτηθῶ. Ἂς γίνει πρόεδρος ὁ Δόνιφαν ἢ ἐσύ. Ἔτσι, ἐλπίζω, νὰ λείψῃ κάθε ἀντιζηλία καὶ νὰ ἡσυχάσῃ ἡ ἀποικία μας.

—Ὄχι, Μπριάν! φώναξε ὁ Γόρδων. Γιὰ καμένα λόγο δὲν πρέπει νὰ γίνῃ αὐτό! Ἂν τὸ κάμῃς, θὰ παραβῇς τὸ χρέος σου καὶ τὶς ὑποσχέσεις σου σ' ἐκείνους ποὺ σ' ἐψήφισαν.

Ὁ Μπριὰν ἔμεινε, ὁ χειμώνας πέρασε, ἀπὸ τὶς πρῶτες ἡμέρες τοῦ Ὀχτώβρη ἔλυωσαν οἱ πάγοι τῆς λίμνης καὶ τὸ κρύο λιγόστεψε σημαντικά. Στὶς 9 τοῦ μηνός, τὸ βράδυ, ὁ Δόνιφαν ἀνήγγειλε στοὺς συντρόφους του ὅτι θὰ ἔφευγε μὲ τοὺς τρεῖς ὀπαδούς του.

— Μᾶς ἀπαρνεῖσθε λοιπόν; εἶπε ὁ Γόρδων.

—Ὄχι, δὲν σᾶς ἀπαρνούμεθα... μόνο θὰ πᾶμε νὰ κατοικήσουμε σ' ἄλλο μέρος τοῦ νησιοῦ.

—Μὰ γιατί, Δόνιφαν;..

—Γιατὶ θέλουμε νὰ ζοῦμε ὅπως μᾶς ἀρέσει. Καὶ νὰ σᾶς πῶ ὅλη τὴν ἀλήθεια, γιατὶ δὲν ἐννοοῦμε νὰ δεχόμαστε διαταγὲς ἀπὸ τὸ Μπριάν.

—Ἤθελα νὰ ἤξερα, Δόνιφαν, τί μεγάλο κακὸ σοῦ ἔκαμα ἐγώ; εἶπε ὁ Μπριάν.

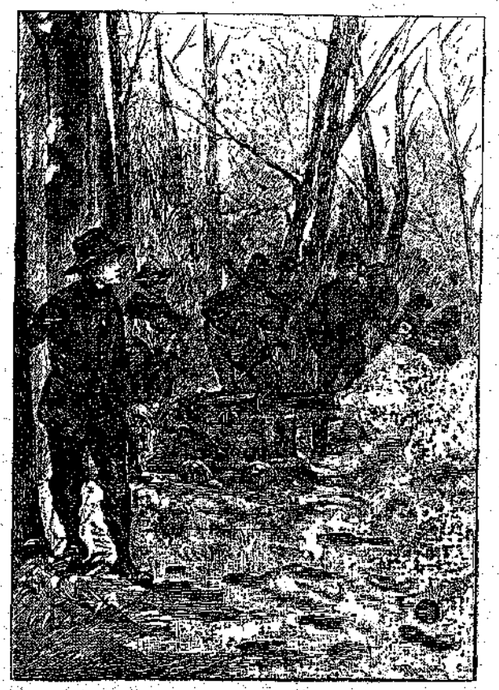

«Γέμισαν τὸ κανόνι καὶ πυροβόλησαν...»
(Σελ. 382, στ. α'.)

— Τίποτα. Μόνο ποὺ μᾶς κάθησες στὸ σβέρκο. Πρωτύτερα εἴχαμε ἀρχηγὸ Ἀμερικάνο. Τώρα ἔχουμε Γάλλο. Δὲν λείπει πιὰ παρὰ νὰ ἐκλέξουμε καὶ τὸ Μόκο!

— Σοβαρὰ τὸ λὲς αὐτό, Δόνιφαν;

— Δὲν ξέρω. Τὸ μόνο σοβαρὸ εἶναι, ὅτι ἐγὼ κι' οἱ φίλοι μου θέλουμε ἀρχηγὸ Ἄγγλο.

— Πολὺ καλά! εἶπε τότε ὁ Μπριάν. Δόνιφαν, Οὐὲπ, Κρός, Οὐΐλκοξ, εἶσθε ἐλεύθεροι νὰ φύγετε καὶ νὰ παραλάβετε ὅσα πράγματα σᾶς ἀναλογοῦν.

—Ἐννοεῖται! ἀποκρίθηκε ὁ Δόνιφαν. Καὶ θὰ φύγουμε αὔριο χωρὶς ἄλλο.

— Εἴθε νὰ μὴ τὸ μετανοιώσετε! εἶπε ὁ Γόρδων, βλέποντας πὼς κάθε ἀντίρρηση ἦταν πιὰ περιττή.

***

Τὸ σχέδιο τοῦ Δόνιφαν ἦταν αὐτό:

Πρὸ καιροῦ ὁ Μπριάν, διηγούμενος τὰ τῆς ἐκδρομῆς του πρὸς τἀνατολικά, εἶχε πεῖ στοὺς συντρόφους του πὼς ἡ μικρὴ ἀποικία θὰ μποροῦσε νὰ ἐγκατασταθῇ καὶ νὰ ζήσῃ ἄνετα σ' ἐκεῖνο τὸ μέρος τοῦ νησιοῦ, ὅπου ὑπῆρχαν καὶ σπηλιές, καὶ δάση, καὶ ποτάμια μὲ γλυκύτατο νερό, καὶ κυνήγι ἄφθονο. Ἡ ἀπόσταση ἀπὸ τὴ σπηλιὰ ὡς τὴν παραλία ἦταν δώδεκα μόνο μίλλια. Τὰ ἕξῃ μποροῦσαν νὰ τὰ κάνουν πλέοντας τὴ λίμνη, τἄλλα ἕξῃ ἀφινόμενοι στὸ ρεῦμα τοῦ ποταμοῦ. Ὥστε ἡ συγκοινωνία μὲ τὴ σπηλιά, σὲ μιὰν ἀνάγκη, δὲν ἦταν δύσκολη.

Αὐτὸ τὰ σημείωσε ὁ Δόνιφαν, τὸ μελέτησε, καὶ σιγὰ-σιγὰ ἔπεισε τοὺς ὀπαδούς του νὰ πάνε μαζί του νὰ κατοικήσουν στὴν ἄλλη ἀκτὴ τοῦ νησιοῦ.

Γιὰ νὰ μὴν ἔχουν βάρος στὸ ταξίδι, ἀποφάσισαν νὰ πάρουν λίγα μόνο πράγματα: δυὸ τουφέκια, τέσσερα πιστόλια, ἀρκετὰ τρόφιμα, τὶς κουβέρτες τους, μιὰ πυξίδα καὶ τὴ βαρκούλα ἐκείνη τὴ λαστιχένια. Τοὺς ἔφθαναν γιὰ μιὰ ἐκδρομὴ ποὺ θὰ διαρκοῦσε ἕξῃ ἑπτὰ ἡμέρες. Κι' ἀφοῦ διάλεγαν τὸ μέρος τῆς νέας τους κατοικίας, θὰ γύριζαν στὴ σπηλιὰ νὰ πάρουν τὰ πράγματα ποὺ τοὺς ἀναλογοῦσαν, νὰ τὰ φορτώσουν στάμαξι καὶ νὰ τὰ κουβαλήσουν. Ἂν ὁ Γόρδων κι' οἱ ἄλλοι πήγαιναν κάποτε νὰ τοὺς ἐπισκεφθοῦν, θὰ τοὺς δέχονταν μετὰ χαρᾶς. Ἀλλὰ ὅπως εἶχαν τὰ πράγματα, ἦταν ἀδύνατο πιὰ νὰ συγκατοικοῦν.

Τὸ πρωὶ λοιπὸν τῆς ἡμέρας ἐκείνης, ὁ Δόνιφαν καὶ Συντροφία ἀποχαιρέτησαν τοὺς ἄλλους, καταλυπημένους γιὰ τὸ χωρισμό. Μὰ κι' ἐκεῖνοι ποὺ ἔφευγαν, ἴσως ἦταν περισσότερο συγκινημένοι ἀπ' ὅσο ἤθελαν νὰ φαίνουνται. Τὸ πεῖσμα μόνο τοὺς ἐνίσχυε στὴν ἐκτέλεση τοῦ ἐγωϊστικοῦ τους σχεδίου.

Πέρασαν τὸ ποτάμι μὲ τὸν κέλητα ποὺ τὸν κυβερνοῦσε ὁ Μόκος. Αὐτὸς γύρισε ὕστερα στὴ σπηλιά. Κι' ἐκεῖνοι ἀπὸ τὴν ἀπέναντι ὄχθη ξεκίνησαν πεζοί.

(Ἀκολουθεῖ)

ΡΗΤΑ

65.

Τίμιο ἐργάτη χέρι,
κι' ἂν ἀκόμα εἶναι λερό,
πάρε νὰ συνεργασθῇς·
Μὰ μὲ χέρι χασομέρη,
κι' ἂν τὸ βλέπῃς καθαρό,
μὴ μπλεχθῇς, θὰ ζημιωθῇς.

CHEF

ΑΘΗΝΑΙ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΤΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟ ΓΡΑΜΜΑ

Ἀγαπητοί μου,

ΗΣ μητέρας μου ὁ θάνατος μοῦ ξανάφερε φυσικὰ ὅλες μου τὶς παιδικὲς ἀναμνήσεις. Μιά, πολὺ ζωηρὴ καὶ ὡραία, μοῦ ἦλθε νὰ σᾶς τὴ γράψω τὴν ἄλλη φορά. Ἡ Ἐπιστολή μου ὅμως θὰ γινόταν πολὺ μεγάλη καὶ τὴν ἄφησα γιὰ σήμερα. Εἶναι τὸ «πατριαρχικὸ γράμμα»..

Καθὼς σᾶς εἶπα. ἡ Εὐθαλία Θωμᾶ-Ξενοπούλου ἦταν ἀπὸ φαναριώτικο σπίτι δεσποτικό. Ὁ ἀδελφός της Καλλίγικος ἦταν πρῶτα ἐπίσκοπος Νύσσης, ἔπειτα Ἐφέσου καὶ στὸ τέλος Χαλκηδόνος. Ὅταν γεννήθηκε ἡ Εὐθαλία, φίλος στενότατος τοῦ ἀδελφοῦ της ἦταν ἕνας ἀρχιμανδρίτης, ὁ Ἰωακείμ. Αὐτὸς τὴν ἐβάφτισε.—ὄχι σὰν παπάς, ἀλλὰ σὰ νουνός. Σὲ λίγο ὁ ἀρχιμανδρίτης ἔγινε κι' αὐτὸς δεσπότης, κι' ἀργότερα Πατριάρχης : ὁ Ἰωακεὶμ Β΄. Ἔτσι ἡ μητέρα μου βρέθηκε βαφτιστικιά, «θυγάτηρ κατὰ πνεῦμα», ὅπως τὸ λένε στὴν ἐκκλησιαστικὴ γλῶσσα, τοῦ «Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης, καὶ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου». Κι' ὅταν πῆγε στὴ Ζάκυνθο, εἶχε μὲ τὸ μεγάλο νουνό της ἀλληλογραφία.

Τοῦ ἔγραφε, ὅπως εἶχε χρέος, τὰ «κατ' αὐτήν», κι' ὁ Πατριάρχης κάπου-κάπου τῆς ἀπαντοῦσε. Τὸ θεωροῦσε, βλέπετε, κι' αὐτὸς χρέος του νὰ τιμᾷ ἔτσι μιὰ τόσο ἄξια βαφτιστικιά. Κάμποσα πατριαρχικὰ γράμματα, ἐκτὸς τῶν δεσποτικῶν τοῦ ἀδελφοῦ της κι' ἄλλων οἰκογενειακῶν φίλων, βρίσκονταν στὸ μεγάλο καρυδένιο κουτί, ὅπου ἡ μητέρα μου φύλαγε τὴν ἀλληλογραφία της. Καὶ θυμοῦμαι ἀκόμα τὴν ἐντύπωση ποὺ μοῦ ἔκαναν, στὰ παιδικά μου χρόνια, ὅταν, σκαλίζοντας τὸ κουτὶ αὐτὸ γιὰ κανένα . . γραμματόσημο, τἄβρισκα, τἄναιγα καὶ τὰ διάβαζα . . . Ἀ, παιδιά μου! Εἶναι ἀδύνατο νὰ φαντασθῆτε τὸ μεγαλεῖο, τὴν ποίηση μπορῶ νὰ πῶ, ποὺ εἶχε κεῖνο τὸν καιρό,—ἐδῶ καὶ πενήντα χρόνια νὰ ποῦμε,—ἕνα πατριαρχικὸ γράμμα! Ἔβλεπες μὲ τὴν πρώτη ματιὰ ἀπὸ πόσο ψηλὰ ἐρχόταν.

Καὶ πρῶτα-πρῶτα ὁ φάκελλος, πελώριος, ἀπὸ χοντρὸ χαρτὶ σὰν περγαμηνή, μὲ καλλιγραφικότατη ἐπιγραφὴ καὶ μὲ μιὰ μεγάλη πίσω σφραγίδα ἀπὸ κόκκινο βουλοκέρι μὲ τὰ πατριαρχικὰ σήματα. Ἦταν τόσο ὡραῖος, ὥστε δὲν τὸν ἀσχημίζαν οὔτε τὰ τούρκικα κάποτε γραμματόσημα,—γιατὶ συνήθως εἶχε γαλλικὰ ἢ αὐστριακά,—οὔτε οἱ βάγαυσες σφραγῖδες τῶν Ταχυδρομείων. Ἀπὸ τὸν φάκελλο αὐτόν, ἔβγαζες ἕνα μεγάλο φύλλο χαρτί, ἐπίσης περγαμηνὸ λεπτότερο ὅμως καὶ στιλπνότερο, διπλωμένο στὰ τέσσερα . . . Τὸ ξεδίπλωνες. Ἦταν γραμμένο μόνο ἀπὸ τὴ μιὰν ὄψη. Ἀπὸ πάνω, πέρα-πέρα, σὰν ἕνα θαυμάσιο κόσμημα, ὁ ν τ ο υ ρ ά ς, ἡ πατριαρχικὴ φίρμα, ὅπου μέσα σ' ἕνα παράξενο ἀλλὰ καλλιτεχνικότατο σύμπλεγμα ἀπὸ μεγάλες τζίφρες, διάβαζες μὲ κόπο τὶς λέξεις : «Ἰωακείμ, ἐλέῳ Θεοῦ, ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως . . » καὶ τὰ λοιπά, ὅπως τἄγραφα παραπάνω. Αὐτὸ ἦταν μὲ τὸ χέρι τοῦ καλλιγράφου τῶν Πατριαρχείων· ἀλλὰ μὲ τέτοια σταθερότητα κι' ἀκρίβεια στὶς γραμμές, ποὺ ἐνόμιζες πὼς εἶναι σ τ α μ π α ρ ι σ μ έ ν ο.

Ἔπειτα ἄρχιζε τὸ γράμμα, σὲ ἄπταιστη καθαρεύουσα, ἀρχαϊκή, σχεδὸν στὸ ἀρχαῖο ἑλληνικό : «Προσφιλεστάτῃ μοι κατὰ πνεῦμα θύγατερ Εὐθαλία . .» Στὴν ἀρχὴ τοῦ κειμένου, στὸ πλάϊ, ἄλλο σῆμα, μακρουλό, σὰ σταυρός, μὲ τὸ χέρι νομίζω τοῦ Πατριάρχη, καὶ μὲ μαῦρο μελάνι ὅπως ὁ ντουράς Γιατὶ τὸ γράμμα ἦταν μὲ μελάνι μενεξελί, τόσο ζωηροῦ καὶ γλυκοῦ χρώματος, ποὺ ποτέ μου δὲν ξανάειδα. (Μὴ σκοτίζεσθε, τέτοια μελάνια δὲν ὑπάρχουν σήμερα.) Καὶ μ' ἕνα γράψιμο καθαρό, στρογγυλό, σὰν τοῦ τύπου, μὰ συγχρόνως κομψὸ καὶ καλλιγραφικό, καθαυτὸ «γράψιμο μαργαριτάρι» ὅπως τὄλεγαν οἱ παλιοί μας. Λίγες ἀράδες ἔπιανε τὸ γράμμα, μὰ τόσο περιεκτικές, ὥστε νὰ τὰ λένε ὅλα. Καὶ μὲ ζηλευτὴ καλλιέπεια καὶ γλαφυρότητα, στὴ γλῶσσα ἐκείνη ποὺ ἀπὸ αἰῶνες εἶχε μορφωθεῖ στὰ Πατριαρχεῖα. Στὸ τέλος, ἰδιόχειρη πιά, μαύρη, μεγαλόπρεπη σὰ βασιλικιά, ἡ ὑπογραφὴ τοῦ Πατριάρχη : «Ἐν Χριστῷ εὐχέτης Ἰωακείμ».

Τέτοιο ἦταν ἕνα πατριαρχικὸ γράμμα ἐκεῖνον τὸν καιρό : ἐπιβλητικό, ὑποβλητικό, ἄξιο νὰ τό φέρῃς μ' εὐλάβεια στὰ χείλη σου, νὰ τὸ ἀσπασθῆς σὰν κάτι ἅγιο, θεόσταλτο. Εἶναι καὶ σήμερα τέτοιο ; Ὄχι τόσο, παιδιά μου· γιὰ μένα τουλάχιστο ποὺ ξέρω τὸ παλιό . . . Γιατ' εἶδα ἕνα, ἐδῶ καὶ λίγα χρόνια : Ὁ Πατριάρχης Ἰωακεὶμ Γ΄—ὁ Πάνυ,—ἔγραφε πρὸς τὸν Ψυχάρη. Φυσικά, τὸ γράμμα ἦταν θαυμάσιο. Μὰ τί τὰ θέλετε, ποὺ ὁ ντουρὰς ἀπὸ πάνω ἦταν τυπωμένος,—εὐκολία,—καὶ τὸ κείμενο ἀπὸ κάτω γραμμένο . . . μὲ γραφομηχανή! Ὁ καλλιγράφος τῶν Πατριαρχείων, ὁ καλλιτέχνης, ὁ περίφημος. εἶχε ἀντικατασταθεῖ μ' ἕναν ἁπλὸ δακτυλογράφο. Μεγάλη διαφορὰ σ' αὐτὸ ἀπὸ τὸν Ἰωακεὶμ Β' ὡς τὸν Ἰωακεὶμ Γ΄. Ὅπως ἀπ' ὅλα τὰ παλιὰ πράγματα, ἔτσι κι' ἀπὸ τὸ παλιὸ πατριαρχικὸ γράμμα, ὁ πολιτισμός, ἡ πρόοδος, τὸ πνεῦμα τῆς ἐποχῆς, ἡ εὐκολία, ἡ πρακτικότητα, ἀφαίρεσαν μέγα μέρος ἀπὸ τὴν ὀμορφιά, τὸ μεγαλεῖο, τὴν ποίησή του. Τὸ παλιὸ πατριαρχικὸ γράμμα, συγκρινόμενο πρὸς τὸ νέο, εἶναι σὰν τὸ παλιὸ ἀρχοντικὸ ἀμάξι, μὲ τοὺς λακέδες καὶ τὰ τέσσερα ἄλογα, συγκρινόμενο πρὸς τὸ σημερινὸ αὐτοκίνητο, τὸ πεζό, τὸ ἄσχημο. Αὐτὸ ὅμως κόβει πενήντα κι' ἑβδομήντα μίλια τὴν ὥρα, ἐνῷ τὸ ταχύτερο ἀμάξι τότε δὲν ἔκοβε οὔτε δέκα. Ἔτσι ὅλα...

Σᾶς ἀσπάζομαι **ΦΑΙΔΩΝ**

Ο ΙΟΥΛΙΟΣ ΚΙ' Ο ΤΟΤΟΣ

Ο Ἰούλιος κι' ὁ Τοτὸς ἦταν δυὸ ἀγαπημένα ἀδελφάκια ποὺ δὲν εἶχαν σ' ὅλη τους τὴ μικρὴ ζωὴ χωριστεῖ ποτέ. Ὅταν θὰ ταξείδευε ἡ μαμμὰ στὴ γειτονικὴ πόλη γιὰ νὰ δῇ τὴν ἀδελφή της — τὴ θειὰ-Μαρία— ἢ θὰ τοὺς ἔπαιρνε καὶ τοὺς δυὸ μαζί της, ἢ δὲ θἄπαιρνε κανένα. Νὰ χωριστοῦν τὰ δυὸ ἀδέλφια. ἦταν ἕνα πράμμα ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ γίνει ποτέ.

Ὁ Ἰούλιος περνοῦσε τὸν Τοτὸ δυὸ χρόνια. Αὐτὸ ὅμως δὲν τοὺς ἐμπόδιζε νὰ συνεννοοῦνται στὰ παιχνίδια τους θαυμάσια. Ἕνα μόνο ἔκανε τὸν Ἰούλιο νὰ λυπᾶται : ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ πηγαίνει μαζὶ μὲ τὸν Τοτὸ στὸ σχολεῖο. Ὁ Τοτὸς ἦταν μόλις πέντε χρονῶν καὶ δὲν τὸν δέχονταν ἀκόμη γιὰ μαθητή. Ἔπρεπε νὰ περιμένει νὰ μεγαλώσῃ. Ὅλο τὸν ἄλλο ὅμως καιρὸ ἦταν πάντα μαζὶ τἀδέλφια. Καὶ τὸ βράδυ ἀκόμη ποὺ ὡδηγοῦσε ὁ μπαμπὰς τὸν Ἰούλιο πῶς νὰ διαβάζει τὸ μάθημά του, ὁ Τοτὸς δὲν ξεκολλοῦσε ἀπὸ κοντά του. Ἔβαζε κι' αὐτὸς τὸ μικρό του ξανθὸ κεφάλι κάτω ἀπ' τὸ ἀμπαζοὺρ τῆς λάμπας καὶ στήλωνε ὅπως κι' ὁ Ἰούλιος τὰ μάτια του πάνω στὰ μεγάλα, αἰνιγματικὰ ψηφιὰ τοῦ βιβλίου. Μὰ κουραζόταν στὸ τέλος ἀπ' τὴ δουλειὰ αὐτὴ καὶ πήγαινε κοντὰ στὴ μαμμὰ νὰ τοῦ πῇ καμμιὰ ἱστορία, ἕως ὅτου νὰ τελειώσει τὸ διάβασμά του ὁ Ἰούλιος καὶ νὰ πάνε νὰ κοιμηθοῦνε μαζί. Κι' ἡ μαμμὰ πάντα κἄτι θἄβρισκε ἀπὸ τὰ χιλιοειπωμένα γιὰ νὰ τοῦ διηγηθῇ. Αὐτὸ ὅμως δὲν τὸν ἔμελλε καὶ πολὺ τὸν Τοτό. Τοῦ ἄρεσε νἀκούει πολλὲς φορὲς τὴν ἴδια ἱστορία καὶ νὰ τὴ λέει ἔπειτα κι' αὐτὸς μὲ τὴ σειρά του στὸν Ἰούλιο. Ἐκείνη ὅμως ἡ ἱστορία ποὺ ἄρεσε στὸν Τοτὸ περισσότερο ἀπ' ὅλες τὶς ἄλλες, ἦταν ἡ Σταχτομπούτα. Τοῦ εἶχε μάλιστα χαρίσει ἡ μαμμὰ ἕνα μεγάλο βιβλίο μὲ ὁλοσέλιδες χρωματιστὲς εἰκόνες, ποὺ ἔγραφε μέσα τὴν ἱστορία της.

Κι' ἦταν τότε μιὰ πολὺ νόστιμη σκηνὴ νὰ βλέπει κανεὶς τὸν Τοτὸ νὰ κάθεται στὸ σκαμνάκι του σοβαρὸς-σοβαρὸς καὶ νὰ κάνει πὼς διαβάζει τὸ βιβλίο του. Φώναζε δυνατὰ ὅλη τὴν ἱστορία τῆς Σταχτομπούτας κι' ἔδειχνε μὲ τὸ χέρι του τὶς σειρὲς τῶν ψηφίων σὰ νὰ διάβαζε ἀληθινὰ μέσα στὸ βιβλίο.

* * *

Μὰ μιὰ μέρα—μιὰ κακὴ κι' ἀγαπάν

τεχη μέρα—ἦλθε ἡ δυστυχία μαυροντυμένη καὶ χτύπησε τὴν πόρτα τοῦ εὐτυχισμένου ὥς τότε σπιτιοῦ. Τὸ γέλιο ἔπαψε νάντηχῇ μέσα στὶς κάμαρες κι' ὅλα ἦταν στὸ σπίτι βουβὰ καὶ λυπημένα. Ὅλη ἡ προσοχὴ κι' ὅλες οἱ φροντίδες τοῦ μπαμπᾶ καὶ τῆς μαμμᾶς εἶχαν συγκεντρωθεῖ στὴ μικρὴ κάμαρα τῶν παιδιῶν, ἀπὸ τὴν ὁποία εἶχαν βγάλει τῶρα πιὰ τὸ κρεβατάκι τοῦ Ἰουλίου. Ἂν ἔρριχνε κανεὶς μιὰ ματιὰ μέσα στὴν κάμαρα αὐτή, θἄβλεπε πολὺ θλιβερὰ πράγματα. Θἄβλεπε τὸν Τοτὸ ξαπλωμένο στὸ κρεβατάκι του, μὲ τὸ ξανθὸ κεφαλάκι γερμένο πάνω στὸ κάτασπρο προσκέφαλο· κι' ἂν ἔπιανε τὸ κρεμασμένο χεράκι του θὰ τὄνιωθε νὰ καίει, μέσα στὶς χούφτες του. Θἄβλεπε ἀκόμη τὴ μαμμὰ δακρυσμένη νὰ δροσίζει μὲ κολώνια τὸ ξαναμμένο προσωπάκι τοῦ Τοτοῦ. Πάνω στὸ τραπέζι θἄβλεπε ἕνα σωρὸ μπουκάλια καὶ κουτιὰ μὲ φάρμακα, ποὺ βασάνιζαν μ' αὐτὰ οἱ γιατροὶ τὸν Τοτό.

Ὁ Ἰούλιος εἶχε μείνει πιὰ μονάχος του κι' οὔτε γιὰ παιχνίδια εἶχε τώρα δρεξη, οὔτε γιὰ τίποτα. Καὶ τὸ πιὸ φοβερὸ ἀπ' ὅλα ἦταν ὅτι τοῦ εἶχαν ἀπαγορέψει νὰ μπαίνει μέσα στὴν κάμαρα τοῦ Τοτοῦ, γιὰ νὰ μὴν κολλήσει κι' αὐτὸς τὴν κακιὰ ἀρρώστεια. Περίμενε λοιπὸν ὑπομονητικὰ τὴν ἡμέρα ποὺ θὰ τοῦλεγαν ὅτι ἡ κακιὰ ἀρρώστεια εἶχε φύγει μακριὰ κι' ὅτι μποροῦσε νὰ ἰδῇ τὸν Τοτό. Μὰ ἡ μέρα αὐτὴ δὲν ἔφτασε ποτέ. Ἕνα μεσημέρι ποὺ σχολοῦσε, ὁ Ἰούλιος εἶδε τὴν ὑπηρέτριά τους— τὴν Κατίνα — νὰ τὸν περιμένει στὴν πόρτα τοῦ σχολείου μαζὶ μὲ τὸ διευθυντή. Παραξενεύτηκε πολὺ ὅταν ἄκουσε νὰ τοῦ λέει ὅτι θὰ τὸν πήγαινε νὰ τὸν ἀφήσῃ στὴ θεία του ὡς τὴν ἄλλη μέρα, γιατὶ ὁ Τοτὸς ἦταν πολὺ ἄσχημα. Κι' ὁ διευθυντὴς τὸν χάϊδεψε μὲ κάποια ξεχωριστὴ συμπάθεια τώρα.

Τὴν ἄλλη μέρα ποὺ γύρισε ὁ Ἰούλιος στὸ σπίτι, τὸ βρῆκε βουτηγμένο στὰ μαῦρα. Ὅταν τὸν εἶδε ὁ μπαμπὰς κι' ἡ μαμμά, τὸν πῆραν στὴν ἀγκαλιά τους καὶ τὸν φιλοῦσαν κλαίγοντας. Τότε ὁ Ἰούλιος κατάλαβε πὼς δὲν ἔπρεπε πιὰ νὰ ζητήσῃ τὸν Τοτό.

Πέρασαν δυὸ-τρεῖς μέρες χωρὶς νὰ τοῦ ἀναφέρει ἡ μαμμὰ τίποτα γιὰ τὸ χαμένο σύντροφο τῶν παιχνιδιῶν του. Μόνο μιὰ βραδυὰ ποὺ τὸν βρῆκε νὰ κλαίῃ σὲ μιὰ γωνιά, τὸν πῆρε στὴν ἀγκαλιά της γιὰ νὰ τοῦ πῇ ὅτι ὁ Τοτὸς ἦταν σ' ἕνα μεγάλο περιβόλι γεμάτο φῶς καὶ λουλούδια, κι' ὅτι μιὰ μέρα θἀρχόταν νὰ τοὺς δῇ.

Κι' ὁ Ἰούλιος περίμενε . . .

* * *

Ὅταν δυὸ ἀδέλφια ἀγαπιοῦνται ὅπως ἀγαπιόνταν ὁ Ἰούλιος κι' ὁ Τοτός, κι' ἄξαφνα χωρίζουν γιὰ πάντα, ἔτσι χωρὶς καμμιὰν αἰτία, ἔ χεται ἕνας Ἄγγελος μὲ κάτασπρα φτερὰ—ὁ Ἄγγελος τῆς ἀγάπης,—καὶ τοὺς φέρνει τὰ μηνύματα ποὺ θέλουν. Ἔτσι μιὰ νύχτα ἦλθε στὸ κρεβδάτι τοῦ Ἰουλίου ὁ καλὸς Ἄγγελος καὶ τοῦφερε τὸ μήνυμα πὼς ὁ Τοτὸς ἦταν εὐτυχισμένος μέσα στὸ ὡραῖο περιβόλι τοῦ Παραδείσου, κι' ὅτι ἤθελε νὰ μάθῃ πῶς τὰ περνάει κι' αὐτὸς τώρα ποὺ εἶχε μείνει μοναχός του. Τοῦ παρήγγειλε ἀκόμη νὰ εἰπῇ τῆς μαμμᾶς καὶ τοῦ μπαμπᾶ νὰ μὴ λυποῦνται γι' αὐτόν. Κι' ὁ Ἰούλιος παρακάλεσε τὸν Ἄγγελο νὰ εἰπῇ στὸν Τοτὸ ὅλα τὰ νέα τοῦ σπιτιοῦ : ὅτι ἦλθεν ἡ γιαγιὰ ἀπ' τὸ χωριό, ὅτι γέννησε ἡ ψιψίνα τέσσερα γατάκια κι' ὅτι ἔσπασε τὸ ξύλινο ἀλογάκι του. Τὸν παρακάλεσε ἀκόμη νὰ τοῦ εἰπῇ ὅτι τὸν περιμένουν ὅλοι στὸ σπίτι νἄρθῃ μιὰ μέρα νὰ τοὺς ἰδῇ, καὶ περισσότερο ἀπ' ὅλους αὐτός.

Ἐκεῖνο τὸ πρωῒ μαζεύτηκαν στὸν Παράδεισο ὅλα τὰ παιδάκια, γιὰ νὰ πῇ στὸ καθένα ὁ καλὸς Ἄγγελος τὰ νέα ἀπ' τὸ σπίτι του. Κι' ὅταν ἄκουσε ὁ Τοτὸς ὅτι τὸν ἤθελε ὁ Ἰούλιος, ἔτρεξε στὸν Ἅγιο Πέτρο—ἕνα κάτασπρο γεροντάκι—ποὺ ἦταν φύλακας τοῦ Παραδείσου, καὶ τὸν παρακάλεσε νὰ τὸν ἀφίσῃ νὰ γυρίσῃ γιὰ λίγες στιγμὲς στὸ σπίτι του, γιατὶ τὸν ζητοῦσε ὁ ἀδελφός του. Καὶ τὸ γεροντάκι, καλόκαρδο πάντα, σηκώθηκε ἀπ' τὴ θέση του καὶ πῆγε νὰ ρωτήσῃ τὸν Θεό, ποὺ καθόταν σ' ἕνα ὁλόλαμπρο θρόνο, ἂν τὸ ἐπιτρέπει αὐτὸ τὸ πρᾶγμα. Κι' ὁ καλὸς Θεὸς εἶπε νὰ τοῦ φέρουν μπροστά του τὸν Τοτό, καὶ τὸν ρώτησε γιὰ τὸ μπαμπά του, γιὰ τὴ μαμμά του καὶ γιὰ τὸν Ἰούλιο. Κι' ὅταν ἄκουσε πόσο καλὸ παιδὶ εἶναι ὁ Ἰούλιος καὶ πόσο ἀγαποῦσε τὸν Τοτό, φώναξε ἕναν Ἄγγελο καὶ τοῦπε, ὅταν βραδυάσει στὴ γῆ—γιατὶ στὸν Παράδεισο δὲ βραδυάζει ποτέ—νὰ πάρει τὸν Τοτὸ καὶ νὰ τὸν ὁδηγήσει στὸ σπίτι του.

* * *

Κάθουνταν ὅλοι στὸ τραπέζι κι' ἔτρωγαν, ὅταν γλύστρησε σὰ σκιὰ ἀνάμεσά τους ὁ Τοτὸς καὶ κάθησε στὴν ψηλή του καρέκλα, ποὺ ἦταν πάντα στὴ θέση της. Εἶδε τὴ μαμμά του ντυμένη στὰ μαῦρα νὰ φαίνεται τόσο λυπημένη, καὶ τὸν μπαμπά του νὰ τρῶῃ ἀνόρεχτα, ἀμίλητος κι' αὐτός. Εἶδε τὴ γιαγιὰ γερασμένη τώρα πολύ, καὶ τὸν Ἰούλιο χλωμὸ καὶ συλλογισμένο. Καὶ θέλησε ὁ Τοτὸς νὰ μιλήσει σὲ ὅλους καὶ νὰ τοὺς πῇ ὅτι εἶναι μαζί τους κι' ὅτι δὲν πρέπει νἄναι λυπημένοι. Μὰ τί περίεργο! Δὲν μποροῦσε κανεὶς ν' ἀκούσῃ τὴ φωνή του. Πῆγε κοντὰ στὴ μαμμά του, θέλησε νὰ τὴν ἀγκαλιάσει, κι' ἡ μαμμά του δὲν μπόρεσε νὰ νοιώσῃ τίποτα. Κι' ἦταν ἕτοιμος ὁ Τοτὸς νὰ φύγῃ λυπημένος, ὅταν ἀνοιξε σιγὰ-σιγὰ ἡ πόρτα καὶ μπῆκε μέσα ἡ ψιψίνα. Πήδηξε πάνω στὴν καρέκλα τοῦ Τοτοῦ κι' ἄρχισε νὰ γιαουρίζῃ χαρούμενα. Νἄνγοιωσε τάχα ἡ ψιψίνα τὸν ἐρχομό του; Ὅλοι γύρισαν ξαφνιασμένοι καὶ κοίταξαν τὴν καρέκλα τοῦ Τοτοῦ. Κι' ἦταν σὰ νὰ κατάλαβαν μόλις τότε τὴν παρουσία τῆς ἀγαπημένης σκιᾶς . . .

ΓΙΑΝΝΗΣ Α. ΚΑΜΑΡΙΝΑΚΗΣ

ADA NEGRI

Η ΓΡΙΑ-ΔΑΣΚΑΛΑ

Μὲ τὴν ὑποταγμένη της γαλήνη
καὶ τῆς ὑπομονῆς τὸ καλὸ βλέμμα,
σ' ἕνα τραπέζι κάθεται καὶ δίνει
στοὺς ἄλλους τὴν ψυχή της καὶ τὸ αἷμα.

Ἀκούραστη μ' ἀγάπη σὰ μητέρα,
ἀλλων μητέρων τὰ παιδιὰ ἀγκαλιάζει
κι' ἤρεμη τὰ διδάσκει ὅλη τὴ μέρα
καὶ γιὰ τὸ αὔριο τους τὰ ἑτοιμάζει.

Ἡ ἔρημη καὶ κρύα κάμαρά της
φέρετρο μοιάζει μέσα στὸ σκοτάδι,
σὰν καρτερᾷ νὰ κλείσῃ τὴν κυρά της,
ποὔρχεται κουρασμένη κάθε βράδυ.

Ἡ νιότη της μαράθη πρὶν ἀνθίσῃ,
χωρὶς λαχτάρα καὶ χωρὶς τραγούδι,
στὴν κατοικιά της φῶς ποτὲ νὰ χύσῃ
δὲν ἤρθε τῆς ἀγάπης τὸ ἀγγελούδι.

Μέσα στὴν καμαρούλα της τὴν ἄδεια
μὲ τὴν καρδιά της ὀρφανὴ καὶ ξένη,
ἀντὶ τὸ γέλιο, τὴ χαρά, τὰ χάδια,
τὸ θάνατο τὶς νύχτες περιμένει.

Θἀρθῇ μιὰ νύχτα, ὅταν στ' ὄνειρό της
χειροπιασμένοι οἱ πόθοι της θὰ ζήσουν—
σπίτι, οἰκογένεια, παιδάκια στὸ πλευρό της,
θὰ ἰδῇ στὴν ἀγκαλιά τους νὰ τὴν κλείσουν.

Καὶ μέσα στὴ λαχτάρα αὐτὴ θὰ σβύσῃ
ἀργὰ ἡ ζωὴ ἀπ' ὅλο της τὸ σῶμα,
τὰ μάτια της γιὰ πάντα θὰ σφαλίσῃ,
μὲ τὸ πικρὸ παράπονο στὸ στόμα.

Στὸ νοῦ της θὰ περάσῃ κι' ἡ στερνή της εἰκόνα : Τὰ παιδιὰ καὶ τὸ σχολεῖο — κι' ὡς πάντα θὰ διατάξῃ ἡ φωνή της : «Προσέχετε, παιδιά μου, στὸ βιβλίο!»

(Μετάφραση ἀπ' τὸ Ἰταλικὸ) ΡΙΤΑ Ν. ΜΠΟΥΜΗ

ΤΟ ΦΑΝΑΡΙ ΤΟΥ ΤΥΦΛΟΥ

Μιὰ νύχτα σκοτεινή, ἕνας τυφλὸς περνοῦσε ἀπὸ ἕνα δρόμο μὲ μεγάλη προσοχή, κρατώντας μὲ τὸ ἕνα του χέρι ἕναν κουβὰ γεμάτο γάλα, καὶ μὲ τἄλλο ἕνα φανάρι ἀναμμένο,

Τὸν ἀπάντησε ἕνας νέος καὶ τοῦ λέει:

— Τί τὸ θέλεις, καϊμένε, τὸ φανάρι, ἀφοῦ καὶ μὲ φῶς καὶ χωρὶς φῶς, ἐσὺ δὲν βλέπεις καθόλου;

Κι' ὁ τυφλὸς τοῦ ἀποκρίνεται :

— Τί κουτὸς ποὺ θἄσαι σύ, νὰ μὴν καταλαβαίνῃς τόσο πράμμα!.. Τὸ φανάρι δὲν τὸ θέλω γιὰ νὰ βλέπω ἐγώ, ἀλλὰ γιὰ νὰ μὲ βλέπουν οἱ ἄλλοι, μὴν πέσῃ κανένας χαζὸς σὰν καὶ σένα ἀπάνω μου καὶ μοῦ χύσῃ τὸ γάλα.

—

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

Ο ΚΡΙΜΑΤΙΣΜΕΝΟΣ

Κάθησε ὁ γέρος κάτω ἀπ' τὴν [ἐλιά,
τὸ μαῦρο του μετρώντας κομ- [πολόϊ,
Δροσοσταλίδες λάμπουνε στὴ [χλόη,
τἀνθια σκορπίζουνε μοσκοβολιά.
Μὰ γύρω του φαντάσματα—μαῦ- [ρα πουλιά
χτυπάνε τἰς φτεροῦγες, μοιρολόϊ
ψέλνοντας. καὶ τοῦ γέρου ὑ- [δροφόη
τὰ μάτια τρέχουνε σταλιὰ-στα- [λιά...
Τὰ φάσματα τοῦ λέν: Ὤ, ἔλα, [τί προσμένεις,
στὸν πάγκο σου σὰν κάθεσαι, [βραχνὲς
δὲ σὲ πλακώνει, ἐρείπιο περα- [σμένης
ζωῆς, τὸν κόσμο νἀφίσῃς τὸ ξε- [χνᾶς;..»
—«Νὰ φύγω δὲν μπορῶ. πλα- [κώνουν τὴν καρδιό μου
καὶ μὲ κρατᾶν στὴ γῆ τὰ μύρια [κρίματά μου!

Λιλάντα

ΝΟΣΤΑΛΓΙΑ

Τἄπλυνε καὶ τὰ πιάτα. Δὲν ἔχει πιὰ ἄλλη δουλειά. Σβύνει τὸ φῶς καὶ τραβᾶει κατὰ τὴν κάμαρά της, νὰ στρώσῃ νὰ κοιμηθῆ.

Στὸ σπίτι ἡσυχία. Τἀφεντικά ἔχουν κοιμηθεῖ καὶ μόνο ἡ μεγάλη κόρη ἀγρυπνεῖ, ὅπως κάθε βρόδυ, μ' ἕνα βιβλίο στὸ χέρι. Κάθε τόσο ἕνα φρρ... λέει πὼς γύρισε σελίδα.

Προχωρεῖ σιγὰ-σιγὰ στὰ σκοτεινά, πασπατεύοντας τοὺς τοίχους. Ἔφτασε. Βγάζει τὰ ροῦχα ἀπ' τὸ κούφωμα τοῦ τζακοῦ, ποὺ ἔχει πάψει ἀπὸ χρόνια νὰ καπνίζει, κ' ἀρχίζει ν' ἁπλώνει τὸ ἀχερένιο στρῶμα κ' ἔπειτα τὸ σκοῦρο σεντόνι. Ὅλο στὰ σκοτεινά. Ἡ κάμαρά της δὲν ἔχει βέβαια ἠλεκτρικὸ καὶ τἀφεντικὰ δὲν τὴν ἀφήνουν νἀνάβει λύχνο, κερί, τίποτα. Γίνονται τόσες κυρκαϊὲς κάθε μέρα! Δὲν τὴν νοιάζει ὅμως. Τώρα πιὰ ἔχει συνειθήσει, μὰ στὴν ἀρχὴ πῶς φοβόταν! Πέταξε χάμω τὸ στρῶμα, ἄρπαξε τὸ πάπλωμα καὶ κουκουλωνόταν ἀπὸ τὸ κεφάλι, ἔτσι ὅπως ἦταν, ντυμένη. Ἄχνα δὲν ἔβγαζε κ' ἔσκανε, κ' ἔδρωνε ἀπὸ τὴ ζέστη. Μὰ τώρα συνήθισε...

Γδύθηκε κ' ἔπεσε. Μ' ἄδικα σφαλᾶ τὰ μάτια καὶ τὰ σφίγγει μ' ὅλη της τὴ δύναμη· δὲν μπορεῖ νὰ τὴν πάρει ὕπνος. Τί τὴν ἔχει πιάσει αὐτὲς τἰς μέρες; Τὸ χωριό της, οἱ δικοί της στριφογυρίζουν μέσα στὸ μυαλό της κ' ἕνας κόμπος τῆς σφίγγει τὸ λαιμό.

Θυμᾶται... Ἕνα αὐγουστιάτικο πρωΐ τοὺς ἄφησε γιὰ νὰ μὴ τοὺς ξαναϊδεῖ. Πῆγε ὑπηρέτρια. Τί νἄκανε; Τὰ γεννήματα δὲν πῆγαν διόλου καλὰ κεῖνη τὴ χρονιά, καὶ μιὰ κακιὰ ἀρρώστεια τοὺς εἶχε ρημάξει τὸ μικρό τους κοπάδι. Τῆς τὸ εἶπε ἕνα βράδυ ὁ πατέρας της. Δὲν μποροῦσε πιὰ νὰ τοὺς τρέφει ὅλους. Αὐτή, μιὰ καὶ τὴ ζήτησαν, θὰ πήγαινε ὑπηρέτρια. Τἀφεντικὰ τἄξερε αὐτός. Ἦταν καλοὶ ἄνθρωποι, πονετικοί, θὰ τὴν κοίταζαν σὰν παιδί τους.

Ἦταν τότε ἐννιὰ χρονῶν.

Τὴν ἄλλη μέρα τὴν ἔλουσε ἡ μάννα της, τὴν ἔπλυνε καὶ τῆς ἔκοψε κάμποσες λοΐδες ποὺ κρέμονταν μπροστὰ στὸ μέτωπο. Τἀποφάσισαν. Τὸ πρωΐ, πρὶν νἀσκαγε ὁ ἥλιος, θἄφευγε ἀπ' τὸ χωριό. Ὤ! τί νύχτα πέρασε! Πῶς τὴ θυμᾶται ἐκείνη τὴ νύχτα! Ποτὲ δὲ θὰ τὴν ξεχάσῃ. Ξαπλώθηκε πλάϊ στὴ μάννα της, μὰ ποῦ ὕπνος. Τὴν εἶχε πιάσει ἕνας κόμπος στὸ λαιμό, ὁ ἴδιος ποὺ τὴ σφίγγει καὶ τώρα, καὶ ὅλο ἔκλαιγε... ἔκλαιγε... Κάποτε σηκώθηκε καὶ φίλησε τὴ μάννα της στὸ μάγουλο κ' ἐκείνη κουνήθηκε λίγο. Τρόμαξε, σφούγγισε γλήγορα τὰ μάτια της κ' ἔκανε τὴν κοιμισμένη. Ἡ αὐγὴ τὴ βρῆκε ξυπνητή, κ' ὅταν εἶδε τὸν πατέρα της νὰ σηκώνεται καὶ νὰ ντύνεται, ἔσφιξε τόσο πολὺ τὸ χέρι τῆς μάννας της, ποὺ τὴν ξύπνησε τρομαγμένη. Σὲ λίγο ξεκίνησαν.

Ὅταν πέρασε ἀπὸ τὴν αὐλή, εἶδε τὴν Ἀστέρω, τὴν κατσίκα της, δεμένη σ' ἕνα παλοῦκι, νὰ βγάζῃ λυπημένα βελάσματα. Ποιὸς θὰ τὴν ἔβοσκε τώρα; Πῶς τὴ θυμᾶται τὴν Ἀστέρω! Ἦταν κατάσπρη κ' εἶχε ἕνα κατάμαυρο μπάλωμα στὴν πλάτη. Τώρα ποὺ ἤρθε ὁ Μάης καὶ βγῆκαν τὰ δροσερὰ πουγαροβλάσταρα, πῶς ἤθελε νἄναι σὲ μιὰ ραχοῦλα καὶ νἄβοσκε τὴν Ἀστέρω!..

Φτάσανε στὴ βρύση. Τὴ χαιρέτισαν οἱ δικοί της, τὴ φίλησαν, τὴν εὐχήθηκαν. Ἤρθε κ' ἡ σειρὰ τῆς μάννας της. Γαντζώθηκε ἀπάνω της καὶ τὴν παρακάλεσε νὰ μὴ τὴν ἀφήσῃ ἀπὸ κοντά της. Δὲ θὰ ζήταγε πιὰ ψωμί. Θὰ τῆς ἔφτανε τὸ γάλα τῆς Ἀστέρως, κ' ὅταν δὲ θἄχε πιά, θὰ μάζευε ραδίκια ἀπὸ τὸ βουνό. Μὰ τίποτα! Ἡ μάννα της τὴ φίλησε πολλὲς φορὲς στὸ μούτρο της τὸ μουσκεμένο ἀπὸ τὰ δάκρυα, καὶ τῆς ὑποσχέθηκε πὼς τὴν ἄλλη βδομάδα θὰ πήγαινε νὰ τὴ δῇ. Μ' ἀπὸ τότε πέρασαν πολλές, ὤ, πόσες πολλὲς βδομάδες, κ' ἀκόμα νἄρθῃ!

Ὤ, πῶς τὰ θυμᾶται ὅλα, ὅλα... Πῶς τὰ θυμᾶται!

Ἀνακάθισε στὸ στρῶμα. Σφίγγει μὲ τὰ δυό της χέρια τὸ λαιμό της, σὰ νἄθελε νὰ ξεριζώσῃ ἀπὸ κεῖ τὸν κόμπο ποὺ τὴν πνίγει — ἄχ, αὐτὸς ὁ κόμπος!— καὶ μέσα στὸ σκοτάδι ἀκούστηκε μιὰ βαθύτατη ἰκεσία. ἕνας λυγμός:

— Μάννα, σοῦ λέω, σὲ πόνεσα, ἔλα, ἔχω ἑνάμισυ χρόνο νὰ σὲ ἰδῶ!..

Μιμόζα

ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΔΑΣΟΣ

Ὕστερα ἀπὸ τρεῖς ὧρες δρόμο, φτάσαμε ἐπιτέλους στὸ ἐξοχικό μας σπιτάκι, χωσμένο ἀνάμεσα σὲ λουλουδένιους κῆπους καὶ ψηλὰ φουντωμένα πλατάνια. Δὲ Χόρταινα νὰ θαυμάζω τὰ πράσινα ἀμπέλια, τὰ κίτρινα στάχυα, ποὺ λές κι' εἶχαν στήσει τρελὸ κυνηγητὸ μὲ τἰς παιχνιδιάρικες ἀκτῖνες τοῦ ἥλιου. Μὰ κεῖνο ποὺ πιότερο ἔσφιγγε σὰ μαγνήτης τὸ μυαλό μου, ποῦκανε τὴν τρελλὴ παιδιάτικη φαντασία μου νἀπετῇ σὲ κάτι ἀπόκοσμους, ἀλαργινοὺς, παραμυθένιους τόπους, ἦταν τὸ γειτονικὸ ἄπειραντο δάσος.

Καὶ μήπως ἡ γιαγιὰ τόσες φορὲς δὲ μοῦ τόχε πεῖ; «Μέσα στὸ δάσος παιδάκι μου, οἱ νεράϊδες ἔχουν τὰ φανταχτερὰ κρυστάλινα παλάτια τους. Καί, ὅταν πιὰ ὁ ἥλιος κρυφτεῖ πίσω ἀπὸ τὸ ψηλὸ βουνό, τότε κεῖνες ἀρχίζουν τὸν ξωτικό τους χορό. Μὲ μόνο θεατὴ τὸ χλωμὸ φεγγαράκι ποὺ αἰώνια τοὺς χαμογελᾶ».

Ὅλη μέρα δὲ μ' ἄφινε νὰ ἡσυχάσω ἡ τρελλὴ σκέψη ποὺ ἀδιάκοπα χοροπηδοῦσε μεσ' στὸ κεφάλι μου. »Ἀχ!.. μά... γιατί νὰ μὴν ἰδῶ καὶ γώ αὐτὲς τἰς νεράϊδες;.. ἦταν τάχα τόσο τολμηρό;»

Καὶ κατὰ τὸ λιοβασίλεμα τράβηξα γιὰ τὸ μεγάλο δάσος. Πυκνά, πελώρια δένδρα μοῦφραζαν τὸ δόμο. Πάνω σ' αὐτὰ χιλιάδες πουλάκια τραγουδοῦσαν μὲ μιὰ θεία μουσική.

Ἔμεινα σὰν ἀπολιθωμένη στὴ θέση μου, καὶ δὲ χόρταινα νὰ βλέπω καὶ νἀκούω. Ἀλλά, σιγὰ σιγὰ ἄρχισα νὰ μὴ διακρίνω τὰ φύλλα τῶν δένδρων· ἔπαψαν καὶ τὰ μελωδικὰ κελαϊδήματα τῶν πουλιῶν. Ἡ νύχτα μὲ τὰ μαῦρα της φτερὰ ἤρθε νὰ σκεπάσῃ τὰ πάντα. Μιὰ τρομαχτικὴ σιγαλιὰ ἁπλώθηκε γύρω μου. Ποῦ καὶ ποῦ, ἐρχόταν νὰ τὴν ταράξῃ ὁ θρῆνος τοῦ γκιώνη. Στὴν ἀρχή, δὲ μποροῦσα, δὲν ἤθελα νὰ πιστέψω πὼς ἤμουνα μόνη. Τέντωνα τ' αὐτιά μου, χαμένος κόπος. Ὁ παραμικρὸς ἦχος ποὺ νὰ μαρτυρᾶ ζωντανὴ ὕπαρξη δὲν ἀκουγόταν. Καὶ μέσα στὸ ἀπέραντο μυστήριο τῆς νύχτας, ἔνοιωσα ὅλες τἰς σκέψεις νὰ φεύγουν ἀπὸ τὸ μυαλό μου, καὶ μόνο ἕνας φόβος τρελὸς καὶ ἀκατανίκητος μὲ κυρίευσε.

Θέλησα νὰ φωνάξω, ἀλλὰ ἡ φωνὴ ξεψυχοῦσε στὸ στεγνό λάρυγγά μου.

Θέλησα νὰ τρέξω, ἀλλὰ τὰ πόδια μου δὲ θέλησαν νὰ μὲ ἀκούσουν.

Καὶ νά! θάρρος! σὰ νὰ βλέπω κάτι νὰ κουνιέται. Τρέχω, ἀλλὰ σκοντάφτω σ' ἕνα ψηλὸ δέντρο. Χτυπημένη, ματωμένη, ἀπελπισμένη, πέφτω στὸ κρύο χῶμα καὶ ἀρχινῶ νὰ κλαίω μὲ λυγμούς.

Ἀλλὰ μιὰ στιγμὴ ποὺ σήκωσα τὰ μάτια μου, εἶδα φῶς, ἕνα φῶς νὰ περπατῇ. Προσέχω. Ὦ Θεέ μου! ἦταν ὁ ἀγαπημένος μου πατέρας, ποὺ ἐρχόταν νὰ βρῇ τὴν ἀνόητη κόρη του...

Μεγαλόπρεπη Ἶδη

ΤΑ ΛΟΥΛΟΥΔΙΑ ΜΟΥ

Πῶς τἀγαπῶ τὰ λουλούδια μου! Τὸ πρωΐ σὰν ξυπνήσω, πρῶτα-πρῶτα θὰ τρέξω ἔξω στὴν ταράτσα νὰ τὰ περιποιηθῶ, νὰ τὰ χαϊδέψω, κ' αὐτά, εἰς ἀντάπόδοση, μοῦ χαρίζουν τὸ ἄρωμό τους. Τὰ λατρεύω, εἶναι γιὰ μένα ὅ,τι καὶ ἡ Διαπλασούλα μου: ἕνας ξεχωριστὸς κόσμος δικός μου. Αὐτὸ ἄλλως τε μοῦ τὸ ἀναγνωρίζουν καὶ ὅλοι ὅτι εἶναι δικά μου, καταδικά μου. Τὰ παρακολουθῶ στὸ μεγάλωμά τους, μὲ ἀφάνταστη τρυφερότητα. Οὔτε καὶ ὁ Θεὸς ὅταν ἔκαμε τὸν πρωτόπλαστο δὲν θὰ ἦταν τόσο ἱκανοποιημένος, τόσο περήφανος ὅσο ἐγὼ τὴ στιγμὴ ποὺ βλέπω νὰ ξεπετιοῦνται μέσα ἀπ' τὸ χῶμα τὰ μικρὰ φυλλάκια τους.

Εἶναι ἕνας δικός μου κόσμος, ἕνας κόσμος ποὺ τὸν δημιούργησα ἐγὼ καὶ ποὺ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴ θέλησί μου. Ἴσως εἶναι πολὺ ἐγωϊστικὸ αὐτό, μᾶρέσει ὅμως τόσο. Τἀγαπῶ, τὰ θαυμάζω. Ἀπὸ τὰ πιὸ μικρὰ τὰ μενεξεδάκια, ἴσαμε τὸ μεγαλόπρεπο ἰβύσκο.

Τἀγαπῶ ὅσο καὶ τὴ Διάπλασι, γιατί τὰ νιώθω κοντά μου, δικά μου· κ' εἶναι τόσο ἀθῶα, ποὺ κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ μοῦ ἀπαγορέψῃ νὰ τὰ λατρεύω.

Τὰ λουλούδια μου!

Ἀκακία

ΣΤΟ ΑΓΚΑΜΙ

Ἕνας, δυό... τρεῖς... τέσσερις, πέντε... Βαρέθηκα νὰ μετρῶ φόρους. Καὶ σὲ κάθε ἕνα ἑδωκα ἀπ' ἕνα ὄνομα, «κομψός, θραύς...» καὶ πάει λέγοντας. Σὲ λίγο θ' ἀρχίσει ν' ἀνάβει ἕνας-ἕνας γιατ' εἶναι σούρουπο πιά. Ὁ ἥλιος δύοντας ἐχρύσωσε στὰ βαθειὰ μέσα τὴ θάλασσα. Μὰ ὁ οὐρανὸς μένει πάντα γκρίζος. Κ' ἡ θάλασσα δῶ στὴν ἀκρογιαλιὰ εἶναι πολὺ γκρίζα, γιατί ἔχει χυθεῖ ἐδῶ ἡ Μαλλάχα αὐτὲς τἰς μέρες. Ἡ Μαλλάχα εἶναι μιὰ λίμνη μ' ἀρμυρὸ νερό.

Προχωρᾶμε μὲ πολλὴ ταχύτητα. Πλάϊ μας προσπερνᾶν κάθε τόσο κάρα, ταξὶ ἢ ἐπιβατικὰ αὐτοκίνητα γεμᾶτα ἀραπιά. Πᾶνε στὸ Ἄγκαμι, στὸ θρησκευτικὸ παναγύρι. Τὸ Ἄγκαμι! Πόση εὐτυχία μοῦ φέρνει ἡ σκέψη, πὼς σὲ λίγο θἄμαι ἐκεῖ! Τόσον καιρὸ κύτταγα τἰς μακρυνὲς κεῖνες χουρμαδιὲς νὰ προχωροῦν βαθειὰ στὴ θάλασσα, σὰ νἄταν φατμένες μεσ' τὸ νερὸ καὶ θλιβόμουν, ποῦταν γιὰ μένα ἀπρόσιτο τὸ μέρος ἐκεῖνο τὸ τόσο ἄγριο καὶ ἔρημο. Μένουν μόνο λιγοστοὶ μπετουβῆνοι. Τώρα ὅμως μὲ τὸ πανηγύρι ἀλλάζουν τὰ πράγματα. Ὡςτόσο οἱ ἀραπιὲς στὶς θρησκευτικές τους γιορτὲς γίνονται πιὸ ἄγριοι, πιότερο μεσοῦν τοὺς ξένους. Κάθε λίγο περνᾶν ὁμάδες μὲ λάβαρα καὶ πολύχρωμα φῶτα. Εἶναι προσκυνητάδες καὶ ἔρχονται μὲ τὰ πόδια τόσο δρόμο. Οἱ ἀλλαλαγμοί τους, τὰ παράδοξα τραγούδια καὶ οἱ χορευτές, ποὺ προηγοῦνται ἀγριοπηδῶντας, τὰ τύμπανα κ' οἱ φλογέρες τους, κάνουν πιὸ ἄγρια τὴν ἀτμόσφαιρα.. Τώρα δὲν ἔχει πιὰ ἀκρογιαλιά. Τῆς θάλασσας τὴν ὁρμὴ σταματᾶνε ἀπότομοι βράχοι, τόσο φυσικοὶ ποὺ ἀπορεῖς πῶς εἶναι ἔργα τοῦ πολιτισμοῦ! Τὸ Ἄγκαμι φαίνεται ἀπὸ μακρυά. Τὰ φῶτα του λαμπυρίζουν μεσ' στὴ θάλασσα. Εἴμαστε στὴ Ντεχέλα. Ἕνα τζαμί, δυὸ-τρεῖς καλύβες τόσο χαμηλές, ποὺ σὲ κάνουν ν' ἀμφιβάλλῃς ἂν κατοικοῦν ἄνθρωποι δῶ μέσα. Πιὸ πέρα οἱ τρομερὲς λασκωμένες ἐντάσεις, ποὺ σὰν βρεθῇς μέσα δὲ γλυτώνεις ποτέ. Καὶ πάλι ἔρημος. Μ' ὅλο τὸν ἁμαξιτὸ δρόμο, τ' αὐτοκίνητο δυσκολεύεται στὴν ἄμμο. Εἶναι βαρειὰ ἡ ψυχή μου καὶ ἀκίνητη. Ἕνας σιδηρόδρομος περνᾶ πλάϊ μας. Μετρῶ 35 φορτηγὰ βαγόνια. Φεύγει κ' ἐξακολουθεῖ ἀμέτρητη ἡ ὁλίψη μου. Ἐξαφνα βρισκόμαστε ἀνάμεσα στὶς χουρμαδιές. Λές κι' εἶναι ὁλόκληρο δάσος. Ἄλλες ὁλότσιες, ὑπερίψηλες, ἄλλες λοξὲς γέρνοντας δεξιὰ ἢ ζερβά. Τώρα ἀνατέλλει τ' ἀσημένιο αὐγουστιάτικο φεγγάρι, πίσω ἀπ' τἰς χουρμαδιές. Μίνω σ' ἔκσταση. Ἡ γοητεία τοῦ ἀπόκοσμου αὐτοῦ τοπίου μὲ φέρνει σ' εἰδωλολατρεία... Εἶναι οἱ χουρμαδιές!.. Χίλιοι δυὸ ἦχοι πνίγονται μέσα μου αὐτὴ τὴ στιγμὴ. Βρίσκομαι ἀντικρυ κ' ἀνάμεσα στὰ δέντρα ποὺ λατρεύω...

Πανταχοῦ Παρὼν

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἡ μαμιά:

— Πάλι, Γιαννάκη, ἀπέτυχες στἰς ἐξετάσεις σου; Τρία χρόνια λοιπὸν στὴν ἴδια τάξη; Μὰ πῶς αὐτό, πῶς;

Ὁ Γιαννάκης:

— Τί νὰ σοῦ κάμω, μαμμά; Ἔτυχε νὰ μοῦ δώσουν τἰς ἴδιες ἐρωτήσεις τῆς περσινές...

Ροζίτα

— Γιατί, Κώστα, ὁ Ἡρακλῆς ἐσκότωσε τἰς Στυμφαλίδες ὄρνιθες;

Ὁ Κώστας, μετὰ σκέψη:

— Μὴ δὲν ἔκαναν αὐγά;

Ἐθνικὸς Κῆρυξ

Μὴ λησμονεῖτε πὼς κάθε παραγγελία σας, γιὰ νὰ ἐκτελεῖται ἀμέσως, πρέπει νὰ συνοδεύεται καὶ μὲ μιὰ τυπωμένη ταινία, ἀπ' αὐτὲς ποὺ σᾶς στέλλομεν τὸ φύλλο κάθε ἑβδομάδα.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθῆναι, 42 ὁδὸς Εὐριπίδου τὴν 17 Ὀκτωβρίου 1928.

Ο ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ μου κ. Γιάννης Καμπρινάκης μοῦ γράφει ἀπὸ τὰς Κυκλάδας: «Τὰ θερμά μου συγχαρητήρια στὴν ***Κόρη τῶν Ἀθηνῶν*** γιὰ τὼραῖο της κομμάτι ποὺ δημοσιεύθηκε στὴ Σ.Σ.Σ. τοῦ 40οῦ φύλλου. Μὲ μεγάλη μου εὐχαρίστηση βλέπω ὅτι πολὺ συχνὰ ἡ Σελίδα μας παρουσιάζει θαυμάσια. Μόνο ἐλλειψη ποιημάτων παρατηρεῖται. Φαίνεται ὅτι οἱ ποιηταὶ τοῦ κύκλου μας εἶναι ἐλάχιστοι.» Δὲν ξέρω, ἀλλὰ ἡ ἀλήθεια εἶναι πὼς τὰ ποιήματα σπανίζουν. Γι' αὐτὸ ἔδωσα τὸ δικαίωμα νὰ μοῦ στεῖλῃ τώρα κεθένας ἀπὸ δυὸ κομμάτια, ὑπὸ τὸν ὅρον τὸ ἕνα νὰ εἶναι ποίημα.

Βάσσε Ἀρδη, τὸ γράμμα σου συγκίνησε πολὺ τὸν κ. Φελίβωνα, ποὺ τὴν εἰκόνα του τὴν ἔχει ἀπάνω ἀπ' τὸ γραφεῖο σου, στὸν τοῖχο, καὶ κάθε τόσο τὴν κοιτάζεις καὶ παρακλεῖς τὸ Θεὸ νὰ τοῦ δίνῃ ζωὴ καὶ ὑγεία, γιὰ νὰ σᾶς γράφῃ καὶ νὰ σᾶς φωτίζῃ... Διάβασε μὲ πολὺ ἐνδιαφέρο καὶ τὸ διήγημά σου. Ἀλλὰ βρῆκε ὅτι τὸ θέμα εἶναι ἀνώτερο ἀπ' ὅ,τι μπορεῖ νὰ γράψῃ ἕνα παιδί. Σὲ συμβουλεύει νὰ παίρνῃς θέματα τῆς ἡλικίας σου, ἀπὸ τὴν παιδικὴ ζωή, τοῦ σπιτιοῦ, τοῦ σχολείου κτλ. Αὐτὰ θὰ τὰ πετυχαίνεις καλύτερα.

Κί' ἡ ***Ἀκακία*** πρὸ καιροῦ τοῦ ἔστειλε ἕνα διήγημα («Ὁ Φονιάς») νὰ τῆς τὸ κρίνῃ. Τὸ διάβασε αὐτὲς τἰς ἡμέρες κι' αὐτό. "Αν κι' ἀπὸ μικρὸ κορίτσι γραμμένο, τὸ ὁ ἤρεσε πολύ καλό. Ὁρισμένως ἡ ***Ἀκακία*** ἔχει λογοτεχνικὸ τάλαντο, ποὺ φαίνεται πὼς θὰ ἐξελιχθῇ μὲ τὸν καιρό κα! θὰ δυνχμώσῃ ὡραῖα. Ἀλλὰ κι' αὐτὸ τὸ θέμα εἶναι ἀνώτερο τῆς ἡλικίας της. Πόσο τελειότερα θἔγραφε ἡ ***Ἀκακία*** τὴν περιπέτεια ἑνὸς παιδιοῦ! Τὸ διήγημα θέλει ψυχολογία. Καὶ δύσκολα ἕνα παιδὶ μπορεῖ νὰ ψυχολογήσῃ ἕνα μεγάλον, εἴτε καλὸν ἄνθρωπο, εἴτε φονιά...

Μπρέ! μπρέ!... Ἡ ***Ὁμορφη Κουκλίτσα*** θυμήθηκε πὼς τὴν 1 Ὀκτωβρίου εἶχε τὴν ὀνομαστική του γιορτὴ ὁ Ἀνανίας καὶ τοῦ ἔστειλε μιὰ κάρτα μ' εὐχές. Ἐμεινα ἐκπληκτος, γιατί ὁ καϊμένος μου ὁ ψυχογιός, βυθισμένος πάντα στὴν ἐργασία, — κι' ἔχει τόση στὸ γραφεῖο μου! — οὔτε θυμᾶται τὴ γιορτή του. Αὐτὸς δὲν γιορτάζει, — γιὰ οἰκονομία χρόνου καὶ χρήματος, — παρὰ μόνο τὰ γενέθλιά του ποὺ εὐτυχῶς; ἔρχονται κάθε τέσσερα χρόνια, γιατί, ὡς γνωσόν, ὁ Ἀνανίας γεννήθηκε στἰς 29 Φεβρουαρίου. Ὡςτόσο εὐχαριστεῖ πολὺ τὴν ***Ὁμορφη Κουκλίτσα***.

Ναί, *Νεράϊδα τοῦ Γιαλοῦ*, «σὰν κλῆ μανιόλα ποὺ εἶμαι, θὰ σοχωρέσω ἕνα τρελόπαιδο ποὺ μὲ τἰς τρέλες καὶ τὰ παιχνίδια τοῦ κλοκατριοῦ μὲ παρκμέλησε...» Φτάνει στὸ ἑξῆς νὰ μοῦ γράψῃ τακτικώτερα. Νὰ μοῦ στείλῃς νὰ ἰδῶ καὶ τἰς φωτογραφίες ποὺ τράβηξες μὲ τὴ μηχανή σου. Ὄχι, τἰς ἡ ἀρχμὲς τοῦ Ἰσοτίμου δὲν μποροῦς νὰ τἰς χρησιμοποιήσῃς ἔτσι.

Δροσερὸ τὸ γραμμάτάκι σου, ***Δικιγορίνα***, σὰν τὸ χωριὸ ὅπου περνᾶς τὸ καλοκαίρι. Ἀλλὰ τὸ καλοκαίρι πέρασε πιά, «γαϊδουροκαλόκαιρο», φαίνεται δὲν θἔχομε φέτο, κι' ἔτσι μπορεῖς νὰ μὴ μὲ λυπᾶσαι πιὰ ποὺ μένω πάντα γι' ἀγάπη σας «στὴν κακοσλογισμένη πόλη τῆς Ἀθήνας»...

Χρυσὸ Παγόνι, εἶσαι δικαιολογημένο. Χαίρω ποὺ πέρασαν ὅλ' αὐτὰ τὰ βάσανα καὶ τώρα εἶσθε ὅλοι καλά. Τὸ Κρυπτογραφικό σου δὲν εἶν' ἐπιτυχημένο. Μὲ τόσο μεγάλες λέξεις — Θεμιστοκλῆς, Ἀριστοτέλης κλπ. — ποὺ ἔχουν πολλὰ γράμματα κ' ἔπειμένως μπορεῖ κανεὶς νὰ σχηματίζῃ ὅ,τι λέξῃ θέλει, τὰ Κρυπτογραφικὰ κι' εὔκολα γίνονται, κι' εὔκολα λύνονται. Ἀπεναντίας, ὅσο μικρότερη εἶναι ἡ ἀρχικὴ λέξῃ, ὅσο λιγότερα γράμματα ἔχει, — ἀδιάφορο ἂν μερικὰ ἐπαναλαμβάνονται, — τόσο δυσκολώτερο κι' ὡραιότερο τὸ Κρυπτογραφικό. Πρέπει ἀλόμη νὰ ξέρῃς ὅτι Ἀσκήσεις γενικὰ δὲν δίχνομαι πιὰ μόνο ὅταν προκηρύσσω Διαγωνισμό. Καὶ δὲν δημοσιεύθω παρὰ ἐγκεκριμένες Ἀσκήσεις ἀπὸ τἰς συλλογές ποὺ ὑποβάλλονται ἐντὸς τῆς προθεσμίας.

Παρακαλῶ τὴ μικρή μου φίλη ***Λία Μαρινάκη*** νὰ πῇ στὴ μάμμά της, τὴν παλιά μου ἀξέχαστη φίλη ***Ἐλπινίκη Ραζῆ*** (ἔτσι λεγόταν τότε) πόσο μὲ συγκίνησε κι' πόσο μὲ ἐνδιάφερε τὸ γράμμα της. Τῆς ἔστειλα τὰ «Πραμύθια» τῆς Δ. Γεωργίας Τερσούλη, ποὺ τόσο τὴν ἔκτιμᾶ ὡς συγγραφέα γιὰ τὴν ὡραία γλῶσσα ποὺ μεταχειρίζεται καὶ γιὰ τὸν διδακτικὸ χαρακτῆρα ποὺ ἔχουν πάντα οἱ παιδικές της ἱστορίες.

Ἔλαβα. ***Πάρκισσε***, καὶ διάβασα μὲ πολὺ ἐνδιαφέρο τὰ τρία γράμματα ἀπὸ τὴν "Ανδρο ποὺ μοῦ τὰ ἔστειλες μαζεμένα. Ἀλλὰ σὲ ποιὸ ἀπὸ τὰ ζητήματα ποὺ θίγεις σ' αὐτά, νὰ σοῦ πρωτοαπαντήσω; Μὰ τὴν ἀλήθεια, δὲν ξέρω κι' ἐγώ. Εἶναι τόσα πολλά! Κι' ὅλα, νομίζω, ἐπίσης σπουδαῖα. Γι' αὐτὸ μὴ μοῦ ἔχετε κακοκεφίαν μαζεμένα γράμματα. Ἕνα-ἕνα, γιὰ νὰ μπορῶ κι' ἐγὼ νἀπαντῶ.

Νὰ ποῦ ὁ κακὸς ἀέρας ἔκαμε κι' ἕνα καλό: "Ἔμαθε τὴ ***Γενοβέφα*** νὰ μαγειρεύῃ... θαυμάσια. Γιατί ὅλοι στὸ σπίτι της εἶχαν ἀρρωστήσει, κι' αὐτὴ ἀναγκάζεται νὰ βρεῖ γάλα, νὰ στεῖλῃ λεμόνια, ἔπειτα νὰ τηγανιζῇ αὐγά· ἡ πατάτες, νὰ κάνῃ κολοκυθάκια σκλάτα κτλ... γιὰ νὰ τρῶῃ. Ὡςτόσο τὴν ἔπιασε κι' αὐτὴν ἡ ἀρρώστεια κι' ἔπεσε κλιτήρης στὸ κρεβάτι», κατὰ τὴ φράσῃ τοῦ Ἀνανίας. Ἀλλὰ τώρα πιὰ εἶναι «ἐν τάξει». Πάλι καλά!

Ὀρφανούλα μου, τί νὰ σοῦ πῶ! Τὸ γράμμα σου ἦταν τόσο ξέθωρο, ποὺ ἀνῷ εἶχα τὴν ὄψη του μπροστά μου, τὴν πῆρα γιὰ τὴν ἀνάποδη καὶ τὴ γύρισα, γιὰ νὰ βρῶ τὸ γραμμένο ἀπὸ πίσω! Μὰ δὲν σᾶς εἶπα τόσες φορὲς νὰ μοῦ γράφετε μὲ μαῦρο μελάνι; Μὲ ***μέλαν***. Ἔτσι τὸλεγαν οἱ ἀρχαῖοι, κι' ἀπ' αὐτὸ τὸ λέμε μεῖς ***μελάνι ἢ μελάνη***; Δηλαδὴ ***μαῦρο***. Ἂν ἤταν, βλέπεις, νὰ γράφουν οἱ ἄνθρωποι μὲ ἄσπρο, τὸ μελάνι τότε, εἶπε κάποιος ὁ Ἀνανίας, θὰ λεγόταν ***λευκόν, λευκόνι ἢ λευκόνη!*** Κι' ἕνα ἄλλο ἀκόμα: Μόνον ὁ Θεός, κἀθὼς λέει ἕνας Μουσουλμάνος ποιητής, μπορεῖ νὰ βλέπῃ «τὸ μαῦρο μεριὰ γκι νὰ περπατῇ πάνω στὴ μαύρη πέτρα». Ὁ ἄνθρωπος ὅμως εἶναι ἀδύνατο νὰ διαβάζῃ ἄσπρα γράμματα πάνω σὲ ἄσπρο χαρτί...

Νὰ κι' τὸ μεγάλο γράμμα ποὺ μοῦ ὑποσχέθηκε ἡ ***Ζουλέϊκα***. Τί ὡραῖο ποὺ εἶναι! Μοῦ λέει γιατί τῆς ἀρέσει νὰ ζῇ στὸ Παρίσι. Καὶ πρῶτα-πρῶτα, ἕνα χρόνο μόλις ποὺ εἶναι ἐκεῖ, εἶδε κι' ἄκουσε τὸν Μπλάσκο Ἰμπάνιεθ, τὸν Χάτινριχ Μάνν, τὸν Κέρριος, — αὐτοὺς ὅλους σὲ μιὰ γιορτὴ γιὰ τὸν Θεόγγυ, — καὶ στἰς διαλέξεις τῶν «Annales», τὴν Κα Ρουσάν, τὸν Μωρίς Ρουσάν, τὴν Ἔλενη Βακκρέσκο, τὸν Πωλ Βαλερύ, τὴν Μάρκελλα Τινζίρ κι' ἕνα σωρὸ ἄλλους μεγάλους συγγραφεῖς. "Επειτα ἀκούει μεγάλους μουσικούς, πηγαίνει σὰ μουσεῖα καὶ σὰ μνημεῖα, ἀγοράζει ἕνα πλῆθος βιβλία καί, μολονότι τόσο ἀπέραντο τὸ Παρίσι, τὸ ἔμαθε ἀπέξω κι' ἀνακαλοῦσα, ἄφοβ, — ἐδῶ νἀκοῦστε! — κατάφερε νὰ βρῇ καὶ νὰ γνωρίσῃ καὶ τἰς ἐκεῖ Διαπλασοπούλες ***Καϊρίνα*** καὶ ***Κυρά-Κυραλίνα***!

Ὁ κ. Γρηγόριος Ξενόπουλος (Φαΐδων) εὐχαριστεῖ θερμὰ κι' ἐγκάρδια ὅλα τὰ Διαπλασόπουλα ποὺ τὸν συλλυπήθηκαν γιὰ τὸ θάνατο τῆς λατρευτῆς

Η Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους της: ***Σεμίραμιν*** (περιστερά τοῦ κ. Σ.) ἐλπίζω νὰ μοῦ γράψῃς γρήγορα πῶς ἔγινε καλά·) ***Ἀβαντίδα*** (ναί, εἶχες πολὺ καιρὸ νὰ μοῦ γράψῃς· εὐχαριστῶ πολὺ τὴ μαμμὰ γιὰ τὰ συλλυπητήρια· ἔστειλα 12 τετραδιάκια καὶ 2 φακέλλους χαρτὶ λύσεων·) ***Μήδειαν*** (τὰ ἔλαβα ὅλα, εὐχαριστῶ, ἔστειλα· περιμένω τώρα νὰ τελειώσῃ καὶ τὸ ἀτέλειωτο γράμμα· μπράβο στὸ Σύλλογό σας ποὺ μοῦ ἑτοιμάζει τὸ 10ο ξεσπάθωμα!) ***Παράξενον Πεθερόν*** (ὦ, βέβαια, πολλὰ πράγματα ἔκαμε νἀναβλιθοῦν ὁ καταραμένος αὐτὸς δάγκειος·) ***Ἀνδαλουσίαν*** (ἐκεῖνος ὁ ἄγνωστός σου, ποὺ εἶπε στοὺς φίλους του ἄμα σὲ εἶδε «νά, ἡ Ἀνδαλουσία!», βεβαιότατα θὰ εἶναι Διαπλασόπουλο καὶ θὰ σ' ἔγνω, ἰσως ἀπὸ τὴ φωτογραφία σου·) ***Κόκκινον Διάβολον*** (τὸ ἔλαβα, ἀλλὰ δὲν τὸ διάβασα ἀκόμη νὰ σοῦ πῶ·) ***Σεντεμένο Ἠπειρωτάκι*** (καὶ ποιός δέν ἤταν ὡς πρακτὴς κρεβατωμένος; ὅλα σχεδὸν τὰ γράμματα ποὺ λαβαίνω τώρα, ἔτσι ἀρχίζουν· σοῦ ἔστειλα τὴν «Ἀδελφούλα μου» τοῦ κ. Ε., ποὺ σ' εὐχαριστεῖ πολὺ γι' αὐτὰ ποὺ γράφεις·) ***Δάγνην*** (εἶχα μὲ χαρὰ τὴ φωτο καὶ στὸ Καβούρι·) ***Ἔνδοξο Σοῦλι*** (σὲ συγχαίρω ποὺ ἤσουν ἐσὺ στοὺς 15 ποὺ ἐπέτυχαν κι' ἄχι στοὺς 18 ποὺ ἀπορρίφθηκαν· μὰ μπορεῖς νὰ γίνῃ ἀλλοιῶς; ποτὲ δὲν ἀκούσθηκε νἀπορριφθῇ σ' ἐξετάσεις ἕνα Διαπλασόπουλο· περιμένω τώρα νὰ μοῦ ξαναγράψῃς·) ***Ἐρείκην*** (ἔχει καλῶς· ἔπθρα 5 δραχμὲς ἀπὸ τὸν λογαριασμὸ τοῦ ἀδελφοῦ σου ὥστε μένουν 9,20·) ***Χρυσαυγὴν*** (τί νὰ γίνῃ! μπορεῖ κανεὶς νὰ ζῇ αἰφνίας στὸν ἀκαθαρτο ἀέρα τοῦ ὑπαίθρου;...) ***Περιπλοκάδα*** (ἡ παραγγελία σου ἐξετελέσθη στὶς 2 Ὀκτωβρίου· τὸ ταξίδι ὑπηρθέτω, θὰ ἐμπόδισε τὸν ***Γαλαξία*** νὰ σοῦ ξαναγράψῃ·) ***Βάσσον Η. Κόττην*** (θὰ σύντάξῃς μιὰ Μικρὴ Ἀγγελία μὲ τοὺς ὅρους ποὺ θέλεις, καὶ θὰ μοῦ τὴ στείλῃς, μὲ τὸ ἀντίτιμο, νὰ τὴ δημοσιεύσω· θὰ λάβῃς ἔτσι φωτογραφίες, θὰ βρεθεύσῃς τὴν καλύτερη κι' ὕστερα, μὲ Μ. Ἀγγελία πάλι, θὰ δημοσιεύσῃ· τὰποτελέσματα·) ***Ἀφροδίτην τῆς Μήλου*** (εὐχαριστῶ καὶ περιμένω·) ***Γόρδιον Δεσμὸν*** (δὲν ξέρω ποῦ πρόκειται νὰ ἐγκατασταθῇ· ἔστειλα 33 τετράδια·) ***Χαμίνι τῶν Παρισίων*** (μετὰ χαρᾶς· ἀλλὰ Ἀσκήσεις γιὰ δημοσίευση δὲν εἶναι τώρα δεκτές· ἀργότερα θὰ ἰδῇς·) ***Ἡρωϊκὸν Λάβαρον*** (τὰ ἔλαβα ὅλα·) ***Γαλάζιο Ἀστέρι*** (καλὰ τώρα; εὐχαριστῶ·) ***Κόρην τῶν Ἀθηνῶν*** (γι' αὐτὰ ὅλα θὰ πῶ στὸ ἐρχόμενο·) ***Μαραμένο Τριαντάφυλλο*** (δὲν πειράζει νὰ κάμετε Σύλλογο τώρα, ἀφοῦ εἴσθε τέσσες· ἔστειλα·) ***Πόνον Λάκρυ*** (ἔστειλα· στὴ Ρόδο ποτὲ δὲν εἶχα συνδρομητή μ' αὐτὸ τὸ ὀνομαστεπώνυμο·) ***Ἀμαρυλλίδα*** (ἔλαβα τὴ φωτογραφία· ἔστειλα 11 τετράδια· ὁ θάνατος τοῦ Κουρτίδη μᾶς ἐβύθισε σὲ πένθος ποὺ δὲν μᾶς ἀφίνει νὰ σκεπτόμαστε γιὰ ἑορτές·) ***Ἀχ Πόλη*** (περαστικά της· ἔστειλα 26 τετράδια·) ***Ἐθνικὴν Πίστιν*** (εὐχαριστῶ γιὰ ὅσα γράφεις· ὄχι, τὸ «ὁ σκοπὸς ἁγιάζει τὰ μέσα» δὲν εἶναι ἠθικό· τὸ λέγαν οἱ παλιοὶ Ἰησουΐτες·) ***Ἰάσωνα*** (εὐχαριστῶ ἀπὸ τώρα γιὰ τὸ μεγάλο ξεσπάθωμα ποὺ μοῦ ἑτοιμάζεις·) ***Ἰσπανιόλαν*** (διεβιβάσθη·) ***Ἐλιάναν*** (ἔστειλα· μένουν στὴ διάθεσή σου δρ. 8.40.) ***Κασσ. Φράγκου*** (ἔλαβα, εὐχαριστῶ·) ***Τζάκ, Πιτσιρίκον τοῦ Ἀγρινίου, Πεταχτούλον*** κτλ. κτλ.

Βελουδένιο Τριαντάφυλλο, Ἀσπασίαν Κουντούρη, Μελαχροινὴν Νεράϊδαν, Νιαγάραν, Φραγκίσκον, Ἐλπήν, Ἀγριοτριαντάφυλλιάν [ἔστειλα].

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβε μετὰ τὴν ***15 Ὀκτωβρίου*** θὰ παν νἠσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ 241ου Διαγωνισμοῦ.
Λύσεις δεκταὶ μέχρι 20 Δεκεμβρίου.

694. Δεξίγριφος

Τῶν δασῶν θεός, ἐν' ἄρδρο
Καὶ τοῦ ἄνθους ἕνα μέρος,
μιὰ γιόρτη τὰ τρία κάνουν
Ὅπου τρέχει νιὸς καὶ γέρος.

Πιτσιρίκος τοῦ Ἀγρινίου

695. Συλλαβόγριφος

Ἕναν ἀρχαῖο βασιλιά,
Κατέργαρο μεγάλο,
Ποὺ καὶ τὸ Χάρο ἔπαιξε
Σὰν πῆγε νὰ τὸν πάρῃ,
Σκαρώνετε ἀνορθόγραφα
—Μ' ἂς ἔχετε πιὰ χάρη,—
Σὺ δυὸ φορές, μὲ συντροφιὰ
Κάποιο στρατάρχη Γόλλο.

Κατεργαράκης

696. Μεταγραμματισμὸς

Ἐμένα ἐλπίζει ὁ ψαρᾶς
Μὲ ψάρια νὰ γεμίσῃ.
Μὰ τώρα πέφτει ἕνα μου Πῖ,
Στὴ θέση του πάει ἕνα Φῖ,
Καὶ πρέπει νὰ μὲ . . . λύσῃ.

Πλανεύτρα Γυφτοπούλα

697. Αἴνιγμα

Εἶμαι πάντα στὸ σκοτάδι
Καὶ οὐδέποτε στὸ φῶς.
Κι' ὅμως μ' ἔχουν καὶ ἡ μέρα
Καὶ ἡ νύχτα.—Αὐτὸ πῶς;

Ἔνδοξο Σοῦλι

698. Χειρόμυλος

```
          *
        + * * * * *
        +
  * * + * *
  * * + * *
    * + *
        +
  * * * + * * *
  * * * + * * *
* * * * + * * * *
```

Καθέτως: οἱ σταυροὶ πέρσης στρατηγός· οἱ δυὸ ἀστερίσκοι τῆς λαβῆς, ἀντωνυμία. Ὁριζοντίως ἐκ τῶν ἄνω: ἐπίθετον σημαῖνον χρῶμα· φωνῆεν· νῆσος τῶν Κυκλάδων· ἄλλη τῶν Δωδεκανήσων· ἄνθος· σύμφωνον· βασιλεὺς τῆς Λυδίας· νῆσος τοῦ Αἰγαίου· κράτος τῆς Ἀφρικῆς.

Σπυρ. Ι. Παναγιωτόπουλος

699. Ἐπιγραφὴ

Λ Α Ε Τ
Λ Ο Β Ι
Η Η Θ Ε
Λ Ο Υ Σ

Ζητεῖται ἡ ἀνάγνωσις.

Γόρδιος Δεσμὸς

700-703. Ὁμοιόμορφα γνωμικὰ πρὸς συμπλήρωσιν

1. — ὄνυχος — — .
2. — ἔργων — — .
3. — οἰκείων — — .
4. — ἰδίων — — .

Μελαχροινὴ τοῦ Σκέττιν

704. Διπλῆ Ἀκροστιχίς

Τὰ μὲν ἀρχικὰ τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν ἀρχαῖον λυρικὸν ποιητήν, τὰ δὲ τρίτα γράμματα στρατηγὸν ἢ ἀστρονόμον:

1, Δένδρον διακοσμητικόν· 2, Πόλις τῆς Θεσσαλίας· 3. Ρωμαῖος αὐτοκράτωρ· 4. Σύζυγος τοῦ Σύλλα· 5, Ἀρχαῖος θεός· 6, Ὁμηρικὸς βασιλεύς.

Πορφυρογέννητη

705. Φωνηεντόλιπον

λλ - βροντ - κ - λλ - βρχ

Ἀετὸς τοῦ Πόντου

706. Γρῖφος

```
  ι       ι
    ι   ι
      ι ι
  μ'   τὴν      Ν  ἀν
      ιφα
  ι       ι
    ι   ι
      ι ι
```

Γεώργιος Κ. Δρακόπουλος

Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς

707. Charade

Tu fais mon premier quand tu [promenes;
Personne de haute sagesse mon [second;
Et si tu veux mon tout, voila [qu'il mene,
Pour passer une rivière, com- [me un pont.

(Πρωτότυπον) Κυκλαμὶς

708. Chiffré

1 2 3 4 5 6 7 8	=Etat d'Europe
2 1 5 6	=Ville d'Algerie
3 1 5 6 7 8	=Muse
4 5 1 6 8	=Fleuve d. France
5 1 1 7 8 6	=Historien grec.
6 8 1 2 6	=Empereur rom.
7 2 6 7 8	=Pays d'Asie-M.
8 6 8 8	=Héros troyen,

Ἀττικὴ αὐγή

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσ. τοῦ φύλ. 32

482. Γαρύφαλλον (γάρ, ὕφαλον.)—483. Ἴων-Αἰών.—484. Ἑκάτη-Ἑκάβη. — 485. Λαμία-Ἀμαλία.—486.

Τ Ε Ι Σ Κ Η Τ Ο Σ Α Σ Π Α Σ Ι Α Κ Υ Λ Ι Ν Δ Ρ Ο Σ	487. ***Ἀπιάστα πουλιὰ -χίλια ἀτὸν παρά.*** (Ἡ ἀνάγνωσις κατὰ στήλας, ἐκ τῶν ἄνω·) — 488. Στὴν Ἀμερικὴ (στΑ ΜΕΡΗ ΚΕΙνα ...) — 489. ΒΥΡΩΝ-ΑΙΜΟΣ (ΒΙΑς, ΥΑΙνα, ΡΩΜΗ, ΩμΟς, ΝΕΣτος.)—490. Ἀραράτ, Χαναάν, Βανσνα (ἢ Ἀνανὰς) Χάλαζα. 491. ***Ὁ Πλίνιος ἦτο ἱστορικὸς*** (ο πλὴν ι ὡς ι, το εἰς τορ, οἶκος.)—492. Pierre-Pierre. —493-495. 1 Παρίσι (paris). 2, Βιέννη (vie, un, y.) 3, Βέρνη (ver, nu).

Τὸ πρώτιστον καθῆκον τοῦ καλοῦ συνδρομητοῦ εἶναι ἡ ἔγκαιρος ἀνανέωσις τῆς συνδρομῆς του.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

/ΚΗ' — 782/

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΓΑΛΛΙΚΗΣ

Ἡ δι' ὅλους σήμερον ἀπαραίτητος γαλλικὴ γλῶσσα διδάσκεται ἀρτίως, ἐμμελῶς καὶ οἰκονομικῶς. **Πιπίνου 5-β** (Στάσις Ἀγγελοπούλου). Συνιστᾶται θερμῶς καὶ παρ' ἡμῶν εἰς τοὺς νεοφιλόμαθεῖς φοιτητὰς καὶ σπουδαστάς.

/ΚΗ' — 783/

Ἀποκαλυφθῆκατε. . .—Ἀλπινιστής—Καραβᾶς, Ρασπουτίν—Η. Ζέπος. Σωκρατοπούλι—Γ. Χρηστόπουλος, Ἀρλεκίνος—Γ. Ρωμαῖος. **Κολεκυθεσπορος**

/ΚΗ' — 784/

Θὰ ἀρνηθοῦν τώρα τὸ ἐκλεκτό τους τετραδάκι ἢ καὶ τὴν καρτούλα τους στοὺς **Μύρτον καὶ Μοιραῖο Ἀκρογιάλι**, οἱ: Ζουλέϊκα, Ἐλευθέριος Ρουσσάκης, Μαντόρ, Χιόνι, Φῶτος Λάμψης, Μάγισσα, Μυρίνη, Παντάχοῦ Παρών, Ἐλεύθερο Πουλί, Ἀέρινος, Φιλόσοφη, Σγουρόμαλη, Μαγεμένο Βασιλόπουλο, Νεράϊδα τοῦ Γιαλοῦ. . . κι' ὅσοι ἄλλοι θέλουνε Ἂν δίχουνται, ἂς σκεῖλουν στὴ Δ/ση: **ΚΗ'—609**).

/ΚΗ' — 785/

Λατάνιά. **Στὴ γιορτὴ τοῦ μπαμπᾶ σου, δέξου τὶς πιὸ θερμὲς εὐχὲς ἀπὸ τὴν** ΓΕΛΑΙΟΒΑ

/ΚΗ' — 786/

Ἀρλεκίνε, μὴ πειράζεις **Γρελλοκέρι**τσο καὶ **Ζοσεφίνα**, γιατὶ ἀλοίμονό σου! **ΤΙΓΡΑΝ**

/ΚΗ' — 787/

Περιπλοκάς. Ματσούκι ποὺ σοῦ χρειάζεται! (Διαπλ. Ματσούκι δὲν εἶναι ἡ): **Ἀγράμπελη**

/ΚΗ' — 788

Συνέχεια: Πόθος τῶν Γραμμάτων = Ἀφεντάκη, Μικρὴ Ἐπαρχιώτισσα = Γασοπούλου Τέλος. **Πεταχτούλα**

/ΚΗ' — 789/

ΤΡΕΛΛΟΚΟΡΓΙΟ, ἀπορῶ πῶς δὲν μὲ κατάλαβες ἀκόμη. Κρίμα καὶ γνωριζόμαστε τόσο πολύ. (Χειμώνα . . . —πέτσινο καπέλλο. Θυμηθεῖτε . . . λοιπόν). —Θ' ἀλληλογραφήσουμε; Τότε, ὥραῖα Δ' ΦΝΗ, θὰ καταλάβῃς ποιός εἶμαι καὶ γιατί. Ζητῶ ἀλληλογραφία· Περίμενα τόσον καιρό, θὰ περιμένω ἀκόμη πολύ;—**Ζοσεφίνα** ('Ιωάννα) τί γίνεσαι; Δ/σίς μου: Γεωρ. Κατσιρέλον, Βόλος, διά: **ΤΙΓΡΑΝ**

/ΚΗ' — 790

Λά (σῦρα). Θεὸς Ἀλέξου ἐπιθυμεῖ νὰ μάθῃ αἰτίαν, ἕνεκα διεθνοῦς, ποὺ πρὸς ἀνταλλαγὴν Μ. Μυστικῶν Ἀπάντησε ταχέως, σαφῶς, ἀκριβῶς καὶ πλήρως. Ἀ. ἀ.

Ἑλλάδος Παλλιγγενεσία

/ΚΗ' — 791

ΠΟΡΙΣΜΑΤΙΟ

Κάρμεν. **Σύλβα**: γνωστὴ στὸ σαλόνι τῆς **Διαπλάσεως** ἀπὸ τ' ἀριστουργήματάκι, «Νυχτολούλουδα». Μάτια ὁλόπαυρα, μέσα τους διαβάζετε ἄπειρη αἰσθηματικότητα καὶ εὐγένεια. Ἔχουν παράξενη λάμψη, βλέμμα βαθύ, γλυκύτατο. Μαλλιὰ ἐξαίσια, γέλιο Τζοκόντας. Σύνολο χαριτωμένο. Καρδιὰ ἀγγελική, μύρια χαρίσματα. Ἀγγλικά, Γαλλικά, ζωγραφική. Τραγουδᾶ γλυκά, ὄμορφα. Εἶναι ἕνα ζωντανὸ Νυχτολούλουδο. **Σκόρπια Ροδοπέταλα**

/ΚΗ' — 792/

Ἠρθε ἡ σειρά μου!!! Ἄσπρο Γατάκι=Π. Κουτρουβῆς, Κλεφτόπουλο τοῦ 21—Γ Παπαστρατῆς. Κοκκοναοοθρεμένος=Γ. Ε. Κουτρουβῆς, Κλεφτόπουλο τῆς Πανδόμου — Λαμπρινίδης, Σαμιωτοπούλα=Ἰγγλέση Μ. πρώην Ἄγνωστος

/ΚΗ' — 793/

Σὲ ὅσους ἐπιθυμοῦν νὰ προγυμνασθοῦν εἰς τὴν ζωγραφικὴν ἐκ τοῦ φυσικοῦ παραδίδονται μαθήματα εἰς τιμὰς συμφωνοτάτας. Πληροφορίαι γραπτῶς ἢ προφορικῶς. Δ/σις: Δανίδα Πασχαλίδου, ὁδὸς Φρύνης 44, Στάσις Χαροκόπου.

/ΚΗ' — 794/

Εἶναι ΤΥΠΟΣ . . . Διαπλασοπούλας. Ἐπιδιαίτερη προτίμηση στὸ πράσινο χρῶμα. Μαλλιὰ ἐνδρικὰ ποὺ χωροῦν σ' ἕνα μπερέ. Στὸ σβέρκο ἐλπὶ Ἀσκληπειας. Διαβάζει πολὺ καὶ δὲν κάνει. Τακτική στὴ Βαλλιάνεια. Τὴν ἔρρετε:

ΤΡΕΛΛΟ ΦΟΙΤΗΤΑΚΙ

/ΚΗ' — 795/

Ἡ ΠΕΡΙΠΛΟΚΑΣ ἀλλάζει τετραδιάκια. Δίψης Κωστάκης Κατσαρόν, Κυπαρισσίαν. **Νάρκισσος, Ντόριαν, Γελασίνα, Ἀτάρ, Ἀρλεκίνε, Μύρτο, Νέμεσις, Αἰγόκλημα, Ἐλιάνα, Ἀνδαλουσία, Σαμιωτοπούλα, Πεταχτούλα, Πορφυρογέννητη,** περιμένω ἰδιαιτέρως. **Ἀκρίτα, Αἰγυπτιακὲ Ἀστέρα,** ὑπομονή!

Τύποις ΣΕΡΓΙΑΔΟΥ, Γεωργίου Σταύρου 10, Ἀθῆναι